

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA 18

TRĂIASCĂ 1 MAI !

Anul XIII nr. 18 (466) — 1 Mai 1964



În ajun de 1 MAI

de Aurel BARANGA

Țin minte bine, și nimeni nu mi le va șterge din memorie, zilele de dinainte de Armindeni. În cartierele muncitorești ale orașului, sînt de atunci treizeci de ani, ziua de 1 Mai debuta cu razii preliminare, nocturne, și cu ridicări de oameni de la casele lor, „subversivii” fiind puși la popreală din timp, pentru ca nimic să nu tulbure „diniștea” și „ordinea” publică. Sute de oameni îmfundau astfel beciurile poliției, eliberați în a doua sau a treia zi de mai, pentru ca măsura să se repete, cu aceeași bestialitate, în anul următor. Și astfel, ziua de 1 Mai era prăznuită îndoliat, sub amenințarea bastoanelor de cauciuc și a plutoanelor de jandarmi care nu reușeau totuși să-i împiedice pe muncitori să-și sărbătorească ziua sub faldurile de speranță ale drapelor lor roșii.

Mă gîndesc apoi la ziua de 1 Mai 1945, cînd sute de mii de oameni au împînzit străzile într-o explozie de fericire: era primul lor 1 Mai în libertate. Coloanele înaintau, ca niște talazuri neistovite, deși chipurile manifestanților erau o mască a suferințelor fără număr îndurate în anii războiului pustiitor.

Îmi plimb ochii uimiți pe harta orașului în ajunul lui 1 Mai 1964 și privirile fermecate se mută de la un aspect la altul, vrăjite de imaginile unui caleidoscop în necontenită mișcare. La Fabrica de confecții și tricotațe-București, mîini pricepute și harnice fac flori de măr și flori de piersic, trandafiri și lalele pentru sărbătoarea de lumină, de petale și de azur, care bate la ușă. Muncitorii au toate motivele satisfacției: în cinstea zilei lor de sărbătoare au realizat — cum se spune cu o expresie consacrată — peste plan — cincizeci de mii de confecții din țesături, o mie patru sute de tricotațe din bumbac, șaizeci de mii de ciorapi. Nu e un prilej de bucurie și n-au dreptul să înscris pe panourile de onoare numele aceluia care au ieșit în întîmpinarea zilei de Armindeni, cu miinile și inimile pline? Socialismul înseamnă bunăstare, socialismul înseamnă gust, fantezie, inspirație, creație. Iată, imaginația s-a logodit

cu frumosul și din simbioza lor fericită au ieșit modele noi. 300 din prima mie prevăzută pentru trimestrul al doilea al anului. Bună ziua, tovarășe Dima, și felicitările mele! Sînt modele de un gust discret și ales, vădînd strădanie și talent, felicitările mele!

Iar oceanul se mișcă, mai departe, pe firmamentul miraculos și concret al realizărilor venite în pragul zilei de sărbătoare ca niște jerbe de garoafe roșii. La „Semănătoarea” lăcătușii din brigada lui Tudor Pironea dau în cinstea zilei de Armindeni 100 de garnituri. Astfel formulat, efortul lor pare modest. Dar acest efort se convertește în piese pentru mașinile de răspîndit îngrășăminte chimice, iar îngrășămintele înseamnă bogăția ogoarelor, bogăția recoltelor viitoare.

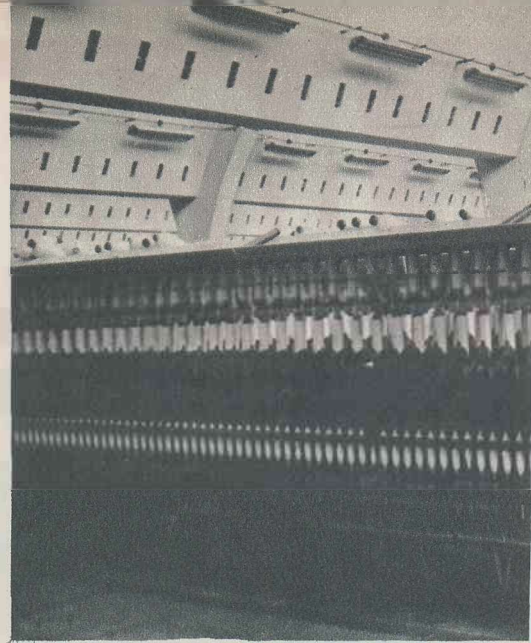
Socialismul înseamnă piine, socialismul înseamnă cultură. Iată, la uzinele „Vulcan”, corul e gata să-și intoneze cîntecele, dansatorilor le sînt acordate și mandolinele sînt acordate și așteaptă semnalul de începere a concertului.

Cerul e albastru, primăvara îmbie la drumeție, în zilele de 1 și 2 Mai, studenții de la medicină vor străbate traseul București — Vatra Dornei — Bistrița — Tîrgu-Mureș — Sighișoara — Brașov; muncitorii de la I.O.R. își vor plimba privirile pe Valea Prahovei și a Oltului; motonavele „Oltenița” și „Carpați” vor purta turiști pe Dunăre. Pînă astăzi la Agenția O.N.T. din Capitală s-au înscris peste două mii de drumeți. Drum bun, drumeți, socialismul înseamnă bucuria de a trăi.

★

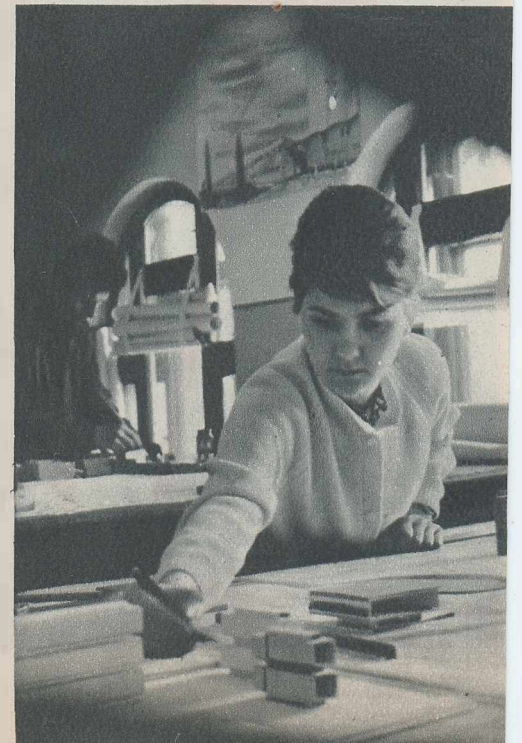
Cît a trecut de cînd în ajun de Armindeni, erau ridicați muncitorii și înghesuți în beciurile poliției? Douăzeci de ani? Nu. Cîteva veacuri, cîteva milenii. Atîta cît, privind înapoi, trecutul pare proiectat într-o preistorie îndepărtată și aproape neverosimilă. Să nu uităm însă niciodată acest trecut, numai astfel vom ști să prețuim cum se cuvine prezentul nostru de lumină și de flori.

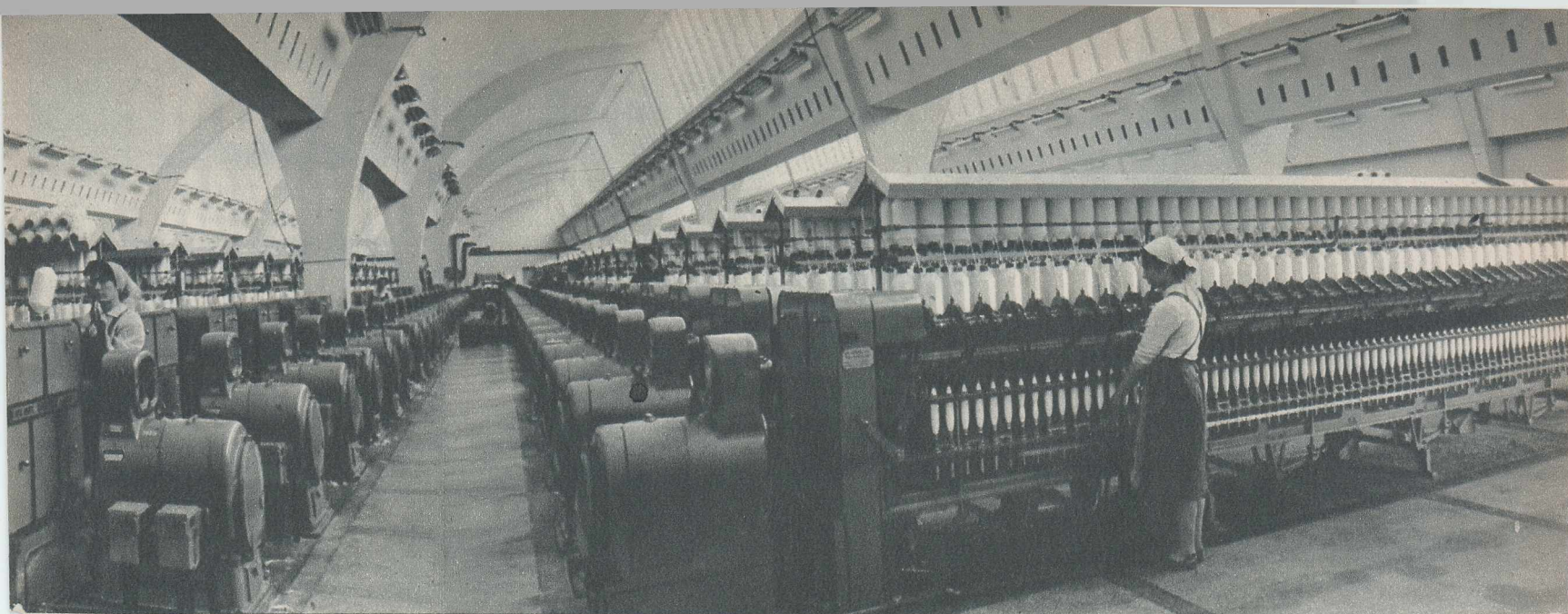
Orașul Deva își schimbă treptat înfățișarea. În noile cartiere, constructorii amenajează spații verzi din care o bună parte au fost terminate înaintea zilei de 1 Mai.



Colectivii din Dărăști, raionul Drăgășani-Vlașca au terminat însămînțarea porumbului și acum lucrează intens la însămînțarea furajelor destinate insilozării.

Maria Leu, studentă în anul V al Facultății de arhitectură din București, visează și proiectează... Din datele proiectului ei de diplomă cu tema „Bază sportivă”: o sală de sport cu 3.000 de locuri, un stadion cu 15.000 de locuri... Maria Leu visează și proiectează.





Folosind din plin capacitatea mașinilor, organizând temeinic întrecerea socialistă, filatoarele de la întreprinderea textilă din Pitești întâmpină marea sărbătoare a oamenilor muncii cu importante succese în producție. ↑

La Fabrica de confecții și tricotaje-București: mîini pricepute și harnice pregătesc multicolore buchete și ghirlande de flori pentru marea demonstrație de la 1 Mai. →

La concursurile artistice ale elevilor din raionul 1 Mai, echipa școlii medii „Mihail Sadoveanu” a luat premiul I cu spectacolul „Dumbrava minunată”, scenarizare după Mihail Sadoveanu în care Irina Gorun din clasa a V-a (în fotografie) în rolul Lizucăi și-a adus din plin aportul. ↓



La „Semănătoarea” lăcătușii din brigada lui Tudor Pironea dau în cinstea zilei de 1 Mai 100 de garnituri!...

Excursie în Munții Făgărașului.

ALBUM
FOTOGRAFIC
1964:
REGIUNEA BRASOV



**PE
ȘANTIERELE
PATRIEI
NOASTRE**

NU DEPARTE DE CRAIOVA...

Pe câteva zeci de hectare, unde se cultivau legume și porumb, se construiește unul din cele mai moderne combinate chimice ale țării. Gazul metan va fi chimizat prin procedee moderne și transformat în îngrășăminte chimice pe bază de azot și în produse chimice organice de sinteză.

Instalații uriașe cu o întreagă dantelărie de țevi, conducte care aleargă prin aer, pe pământ sau prin subsol, coloane metalice grațioase, hale cu fațade de sticlă — toate acestea constituie un șir de patru-sprezece fabrici care vor produce oxigen și azot, amoniac și uree, acetilenă și butanol, octanol, alcool polivinilic etc., etc.

Când va intra în funcțiune, acest combinat va produce o cantitate de 300.000 tone îngrășăminte chimice (mai mult cu 150% decât produce uzina similară de la Piatra-Neamț), 10.000 tone de acetat de polivinil (produs solicitat în poligrafie și în industria firelor și fibrelor sintetice), precum și 20.000 tone solvent pentru industria lacurilor.

Dar pînă atunci îl sfătuim pe cititor să se gîndească la înălțimile

amețitoare la care au fost ridicate coloanele de absorbție grele de 60 de tone și înalte de aproape 50 metri care pot fi văzute la Fabrica de acid azotic; la munca experimentaților cățărători care au montat duza de evacuare a vaporilor de azot, înaltă de 110 metri și care, privită de la bază, îți amintește de coloana fără sfîrșit a lui Brîncuși; la echipele de montori care au amplasat pe fundație circa 15.000 tone de utilaje și au îmbinat 250.000 metri de conductă; la priceperea, curajul și abnegația sutelor de muncitori, tehnicieni și ingineri, care în prezent, aici, în apropierea Craiovei, dăruiesc viață marelui combinat al Ișalniței.

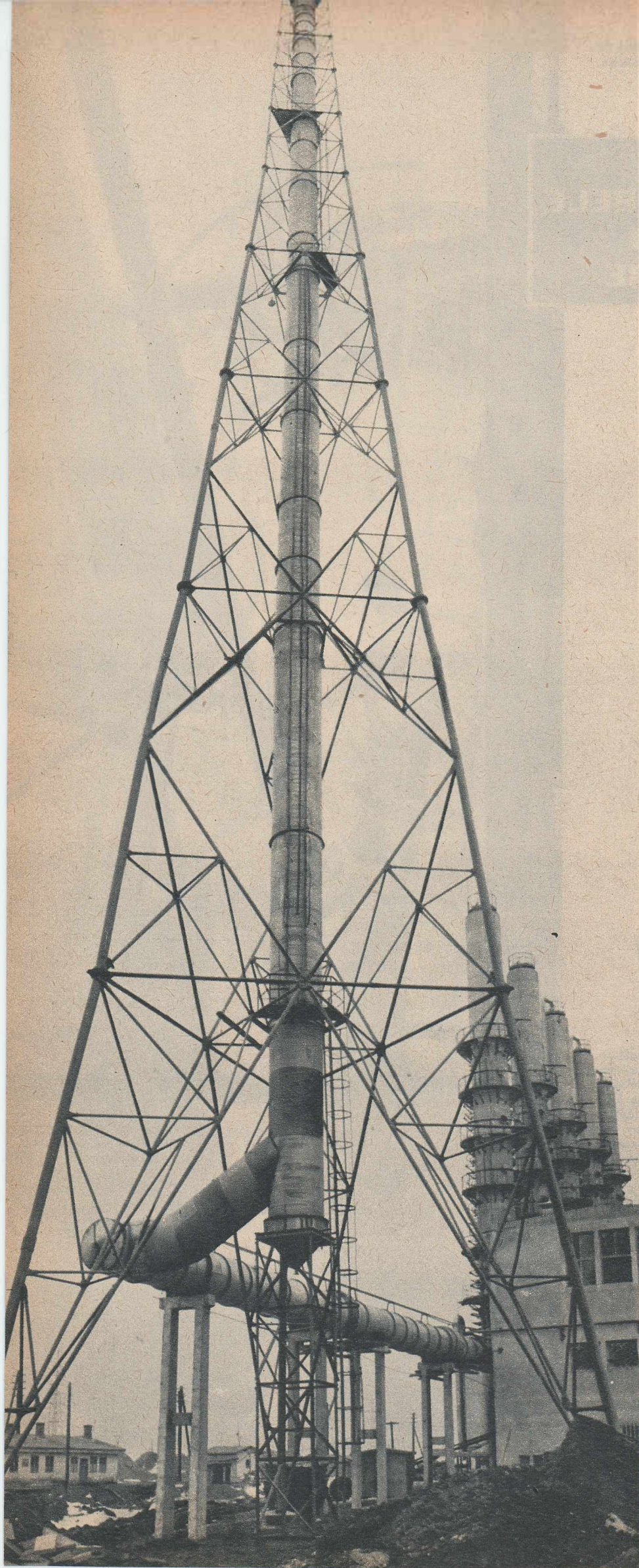
LA ȘCOALA VIEȚII ȘI A MĂIESTRIEI

Peste întinderea aceasta scrijelită de șenilele tractoarelor, mușcată de dinții excavatoarelor, sfîrtecată și reconsolidată în fel și chip prin munca miilor de lucrători, se

(continuare în pag. 7)

L. MAIOR și Z. VASILIU
Fotografii de C. BOZBICI

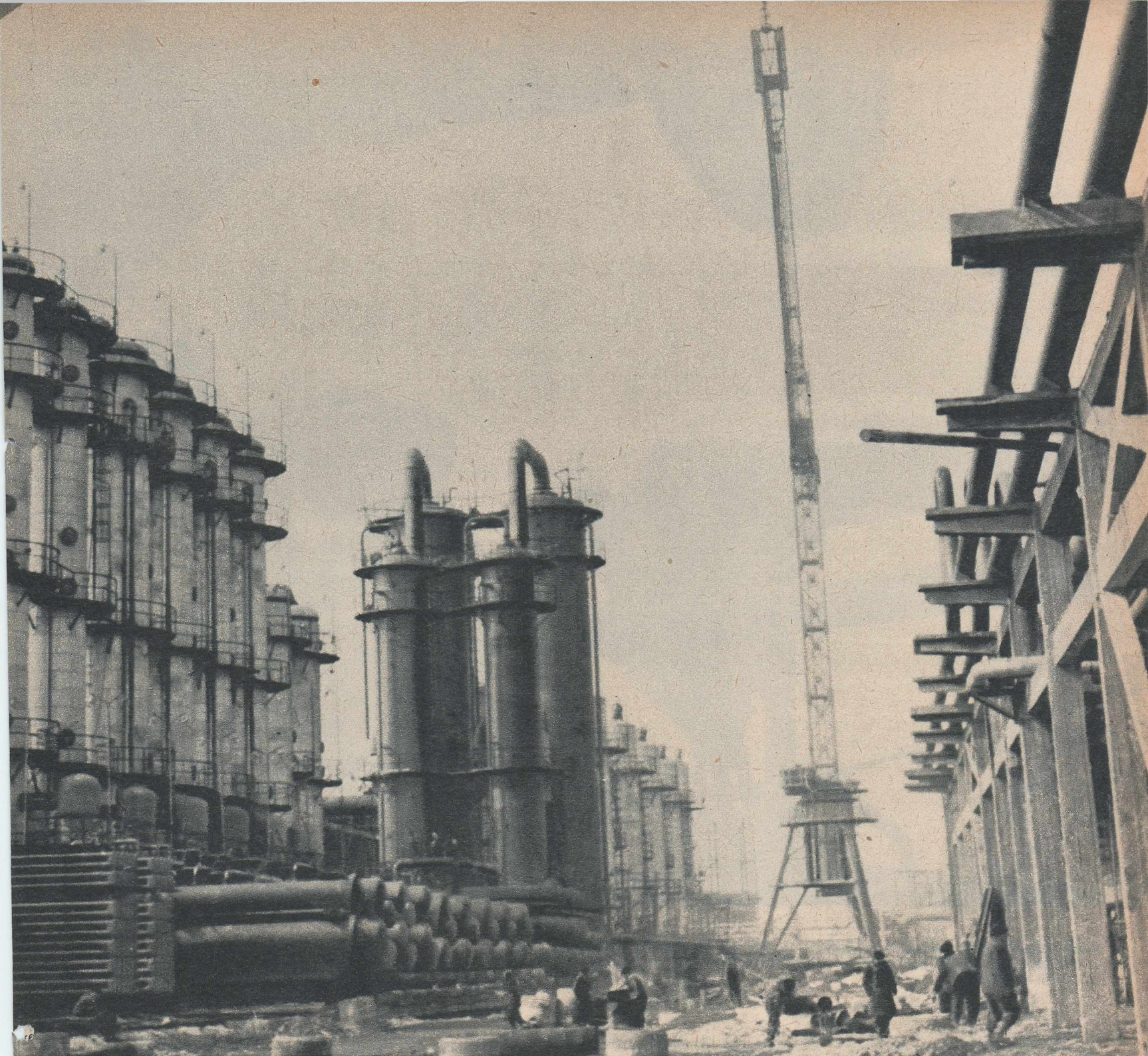




Duza de evacuare a gazelor de la Fabrica de acid azotic se înalță la 110 metri.



**NU
DEPARTE
DE
CRAIOVA...**



Șantierul de construcție a Combinatului chimic Craiova. Vedere parțială.

(urmare din pag. 5)

vor așterne, în scurtă vreme, alei asfaltate mărginite de gazon și ronduri cu flori. Zeci de drumuri albe, curate, vor lega între ele clădirile masive, turnurile zvelte, cisternele, conductele aerine — întreaga pădure de oțel și beton răspândită pe suprafața marelui combinat chimic al Ișalniței.

Chimiștii — cu spiritul lor analitic — ne-au oferit, glumind, următoarea imagine bio-chimico-gastro-nomică: „Să presupunem că peste câțiva ani, eu, dumneata sau oricare alt salariat care lucrează aici, pe șantier, la ridicarea combinatului, va intra într-un restaurant și va comanda o porție de friptură și câteva chifle. Ei bine, e aproape sigur că atât carnea cât și pâinea de pe masa lui vor conține în structura lor moleculară elemente din... gaz metan. Și asta pentru simplul motiv că în viitor grâul, porumbul, furajele etc. vor fi recoltate din ce în ce mai

mult de pe terenuri fertilizate în prealabil cu îngrășăminte minerale. Or, în realizarea producției de îngrășăminte chimice, prevăzute de sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., combinatul nostru va contribui cu 32%, ceea ce reprezintă un mare spor de producție în culturile cerealiere“.

În prezent la valorificarea complexă a gazelor naturale — menite să devină prin truda și priceperea chimiștilor produse solicitate deopotrivă de industrie și agricultură — își dau concursul mii de muncitori, tehnicieni și ingineri care, practic vorbind, n-au nimic comun nici cu problemele de chimie și nici cu cele de agronomie. Viitorii „locatari“ ai combinatului se găsesc încă pe băncile școlilor și facultăților sau la uzine similare, unde au fost trimiși pentru acomodare și specializare, iar mulți dintre ei lucrează chiar aici pe șantier, dar nu în calitate de

chimiști, ci participând la lucrările de montaj. Nenumărați oameni sosiți pe șantier s-au pomenit fără să bănuiască într-o mare și complexă școală a vieții și a măiestriei, unde profesori instruiți le îndreaptă pașii spre noi și nebănuite orizonturi.

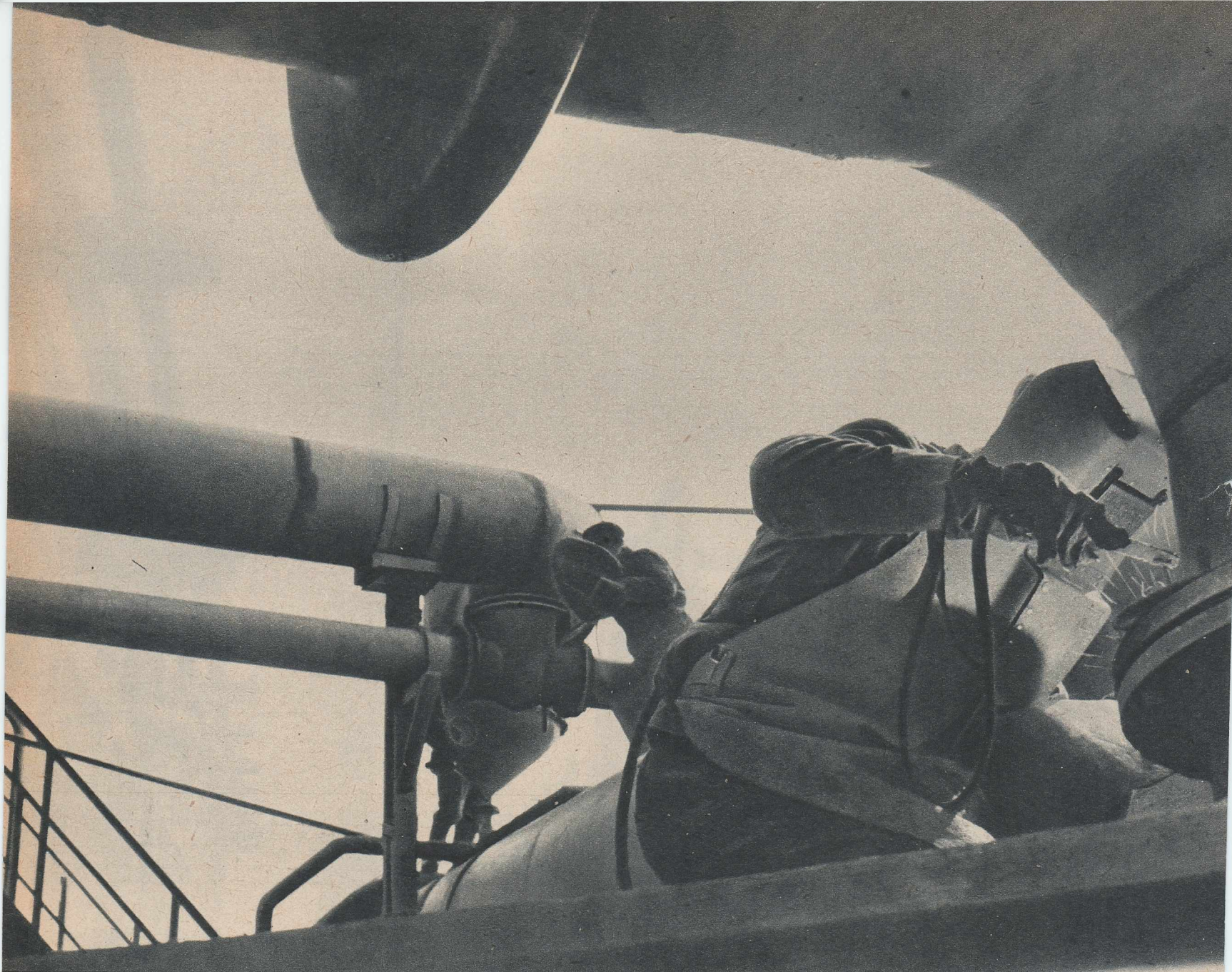
Unul dintre primii angajați ai șantierului, maestrul Romeo Popescu, și-a întocmit încă de la început un jurnal personal, în care a consemnat cele mai interesante fapte din construcția combinatului. Însemnările sale, scrise cu vervă și talent, vor vedea lumina tiparului la „Editura tineretului“. În trei ani de zile autorul a avut posibilitatea de a cunoaște nenumărați oameni statorniciți pe șantier. Dar osatura vie a întregului material documentar înmagazinat îl formează acei muncitori, tehnicieni și ingineri cu tradiție, în jurul cărora s-au grupat de fapt toți oamenii veniți să lucreze pe meleagurile Ișalniței. Poporul

nostru se mândrește astăzi cu asemenea oameni cu tradiție, gata de a deveni „maestri“ în cele mai spinuoase probleme de știință și tehnică.

Asemenea oameni, solicitați prin „adrese speciale“ au sosit rînd pe rînd și pe șantierul Combinatului chimic Craiova. Fierar-betonistii, de pildă, au lucrat, perfecționându-și cunoștințele sub îndrumarea cunoscutului șef de brigadă Gheorghe Iordan (în prezent chemat prin altă „adresă specială“ pe șantierul chimic de la Turnu-Măgurele). Sudorii l-au cunoscut pe șeful de brigadă Ion Tănăsescu (pe al cărui buletin de identitate sînt trecute vizele de flotant ale unor localități ca Reșița, București, Săvinești), iar zeci de tineri au devenit montori sub conducerea maestrului Vasile Nițescu (considerat veteran încă de acum trei ani, cînd a venit aici de la Onești).

Priceperea și experiența complexă

(continuare în pag. 8)



Peste 250.000 metri liniari de conducte de diferite dimensiuni brăzdează combinatul; bucată cu bucată ele au trecut prin mlinile harnice ale montorilor și sudorilor.

a unor asemenea maiștri au constituit o neprețuită școală atât pentru muncitorii calificați, cât mai cu seamă pentru marea număr de tineri și viștinci ajunși pentru întâia oară pe un șantier de construcții.

Câți dintre aceștia din urmă au învățat meserie aci la Ișalnița? E greu de spus. Cîteva exemple ni se par în schimb concludente.

Dintr-o singură localitate, comuna Pleșoi, au sosit într-o bună zi nu mai puțin de 17 oameni. 17 și cu... sergentul 18. Nu e nici o butadă la mijloc. Cel mai bătrîn dintre toți, Constantin Ionescu, a fost într-adevăr sergent în armată și consătenii lui, alegîndu-l șeful brigăzii de săpători, l-au denumit pe scurt „sergentul”. Astăzi cei 18 pleșoieni, calificați, specializați, execută cu pricepere zidărie în piatră.

Toți săpători au fost la început și Dumitru Preda sau Cenciu Constantin, deveniți în prezent, primul, mecanic, celălalt, instalator.

De fapt învățarea unei meserii constituie nu numai dorința legitimă a celui în cauză, ci de asemenea o nevoie imperioasă pentru activitatea întregului șantier. Calitatea și ritmul în care se desfășoară lucrările

de construcție și montaj impun o continuă și masivă pregătire a cadrelor de muncitori. Întregul șantier este un adevărat complex de învățămînt. Sute de oameni sînt cuprinși în 47 de cursuri care se fac începînd cu muncitorii de categoria a 3-a pînă la cei dintr-a 7-a.

Maiștri cu o bogată experiență de șantier au pe lîngă răspunderile pe care le implică activitatea de construcție și pe cea de a pregăti noi cadre. Unul dintre aceștia, maistrul principal Vasile Nițescu, a lucrat în multe construcții. În ultimii ani s-a numărat printre constructorii primelor instalații de cracare catalitică de la Dărmănești și de la Brazi, precum și a primei instalații de cocșare întîrziată de la Onești. Pretutindeni a instruit cu minuțiozitate și răbdare zeci de muncitori. Dorind să ofere ucenicilor săi un exemplu în toate privințele — ne mărturisește, zîmbind — că, citind într-un număr al revistei „Flacăra” articolul consacrat efectelor dăunătoare ale tutunului, a schimbat țigara... pe trabuc! Bineînțeles că acest exemplu ni-l oferă ca pe o glumă. În ce privește însă pregătirea viitoarelor cadre, cu aceasta nu se glumește. Cu multă grijă i-a calificat el aici,

la Ișalnița, pe Ion Tudorin, Mihai Lenghel, Victor Giura. În schimb pe Ion Rădoi l-a cunoscut încă de la Onești. Tînărul acesta a² muncit pe șantierele de la Govora, Făgăraș, Săvinești, Onești și Roznov. Ajuns la Craiova, i s-a încredințat, la propunerea maistrului Nițescu, conducerea unei echipe. Printre cei 16 membri ai colectivului său, Ion Rădoi îi are alături pe cei doi frați ai săi: Nicolae, sudor, și Constantin, lăcătuș.

Nu e singurul caz cînd doi sau mai mulți membri ai aceleiași familii muncesc cot la cot aci pe șantier. Chiar în vasta hală a compresoarelor, unde literele albe ale unui panou îndeamnă muncitorii să urmeze exemplul fruntașului Ion Rădoi, poate fi întîlnit șeful de echipă Bogdan Firmanciuc, lucrînd împreună cu fiul său Nicolae. Sau cine nu a auzit de pildă de frații Victor și Dumitru Ianoș, care au lucrat cu schimbul pe același excavator? Ori de tînărul Emil Calotă, care împreună cu soția sa, Victoria, lucrează ca sudori?

Rînd pe rînd, mulți dintre ei, înarmați cu o diplomă și cu prețioase învățăminte, vor părăsi șantierele, pe măsură ce unitățile combina-

tului vor intra în funcțiune. Devăzînd la rîndul lor muncitorii că tradiție, ei se vor îndrepta spre viitoarele șantiere ale patriei.

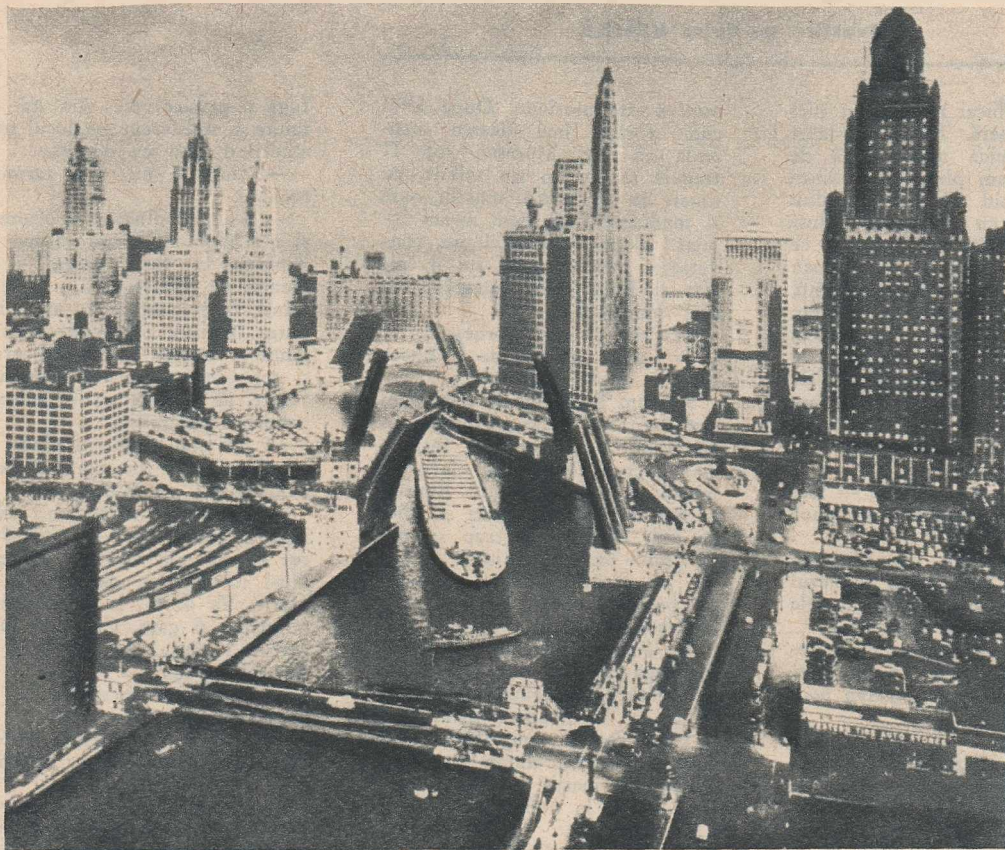
Alții, dimpotrivă, se pregătesc încă de pe acum să se stabilească la Ișalnița. Ei s-au înscris din vreme la școlile de calificare înființate de Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei. Ion Tălăban și Constantin Buciu, foști săpători, sînt numai doi dintre aceștia.

Nu e mai puțin adevărat însă că marea majoritate a viitorilor operatori chimiști vor cunoaște combinația craioveană pășind de-a dreptu pe aleile lui asfaltate și întîlnind în locul forfotei și vacarmului de azdoar zumzetul surd, monoton, al imensei energii încătușate. În secțiunile moderne, sclipind de curățenie, vor începe să producă sutele de m de tone de îngrășăminte minerale de acetat de polivinil și de sovenți, prin simpla manevrare a unor manete și butoane... Dar despre meseria, viața și activitatea acestor cu altă ocazie. Sau, vorba gazetarilor: într-unul din viitoarele numere ale revistei noastre.

L. MAIOR și Z. VASILIU
Fotografiile de C. BOZBIL



CHICAGO



Toate acestea nu reușesc să facă însă din Chicago un oraș frumos. Crescut la întâmplare, cu cartierele sale mizere în imediata vecinătate a celor luxoase, înnegrit de fum, „orașul bătut de vânturi” este în ansamblul lui un centru industrial dizgrațios. Clădirile vechi sînt adesea adevărate „capcane de foc” — în anul cînd am vizitat Chicago 87 elevi ai unei școli primare au murit și 97 au fost răniți într-un incendiu care a mistuit în câteva minute clădirea școlii.

Cînd gospodina din orice oraș sau orașel american cumpără la magazinele alimentare felile de slănină afumată sau cîrnăciorii „frankfurter” în ispititorul lor ambalaj de celofan cu inscripția „Swift and Armour”, ea plătește tribut magnaților carniii de porc și de vită din Chicago. Dar orașul marilor abatoare, pe care celebrul poet american Carl Sandburg l-a numit „al lumii cîrnățar și măcelar”, este totodată și un mare centru al metalurgiei și construcției de mașini. Aspectul lui reflectă atît situația stăpînilor industriei, cît și a celor care îi slujesc și a unui număr foarte mare de muncitori dislocați de automatizare și deveniți de prisos aici, dar care rămîn totuși pe loc pentru că n-au unde se duce.

Averile adunate la Chicago au un trist renume. În primul deceniu al secolului nostru, dezvăluirile făcute de Upton Sinclair în romanul „The Jungle” cu privire la condițiile înfiorătoare de muncă și la nemaipomenita murdărie din abatoare au zguduit America și au grăbit votarea legilor pentru controlul de stat al produselor alimentare. A urmat perioada prohibiției băuturilor alcoolice, care a dus la îmbogățirea gangsterilor contrabandiști, foarte bine reprezentați la Chicago, unde își avea baza de operații faimosul Al. Capone. Prohibiția a încetat, dar fauna interlopă continuă să colcăie la Chicago, de multe ori — așa cum relatează presa americană — într-o ciudată simbioză cu autoritățile (nu demult a fost descoperită o bandă de poliști care organizau spargeri în orele de serviciu, cînd aveau cel mai bun alibi!). Azi nu se mai pomenește de gangsteri, dar se vorbește în schimb de „racketeers” care, asemenea predecesorilor lor, dar în mod mult mai organizat, sînt folosiți de industrie pentru ținerea în șah a organizațiilor și participanților la acțiunile muncitorești revendicative.

Dar orașul industrial Chicago a intrat în istorie prin faptul că aici s-a născut sărbătoarea muncii și a solidarității muncitorești internaționale. Aici, pentru prima oară în lume, muncitorii au ieșit în stradă, la 1 Mai 1886, cerînd introducerea zilei de 8 ore. De această demonstrație este legată hotărîrea din 1889 a Congresului de la Paris a Internaționalei a II-a cu privire la sărbătorirea zilei de 1 Mai. Atunci, în mai 1886, organizatorii demonstrației de la Chicago au plătit cu viața inițiativa lor, fiind condamnați la moarte și executați în urma unei înscenări juridice.

Pe bună dreptate s-a spus despre Chicago că nicăieri ca acolo nu se întîlnesc raiul și iadul...

Alexandra SIDOROVICI

Cînd acum cîțiva ani am aterizat, la bordul unui avion „Capital Airlines”, pe teritoriul orașului Chicago, statul Illinois, am aflat că aeroportul de aci are „cea mai mare capacitate de trafic din lume”. În anul următor, trenul care ne aducea de la New York la Chicago ne-a depus în mijlocul celui mai mare nod de cale ferată din Statele Unite. „Orașul bătut de vînturi” (the Windy City) vede lucrurile în mare.

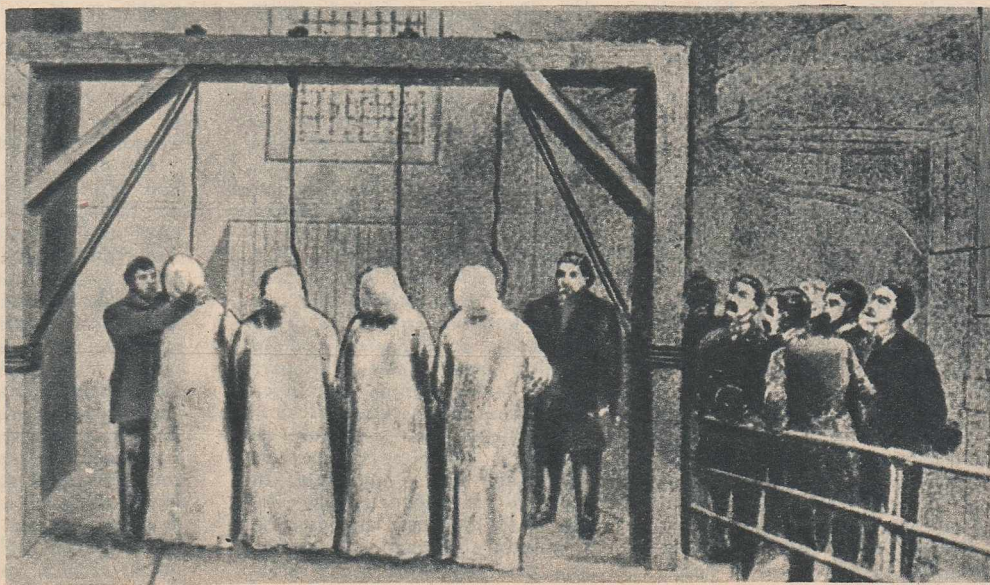
Așezat în plină prerie în Middle-West, grînarul Statelor Unite, Chicago se strînge în formă de semilună în jurul colțului de sud-vest al lacului Michigan. Dacă alegem calea rutieră pentru a pătrunde în oraș, mașina se va încalona printre șiruri-șiruri de automobile care fug cu aceeași grabă excesivă spre sau din oraș, de-a lungul unei splendide autostrăzi riverane. La stînga putem admira întinderea parcă fără sfîrșit a lacului și am putea auzi vuietul valurilor, dacă nu ar vui mai puternic goana miilor de mașini; la dreapta se dezvăluie, parcă tot atît de nesfîrșită, priveliștea clădirilor înalte. În ceea ce privește numărul de locuitori — circa 6 milioane — comerțul și industria, Chicago nu cedează pasul decît New Yorkului.

Comparația cu cel mai mare oraș din S.U.A. se impune în multe privințe. Lînia semeată a zgîrie-norilor se profilează pe cer, aruncînd parcă o provocare vestitului „sky-line” new-yorkez, iar noaptea ferestrele luminate și reclamele luminoase care săgetează întinericul dau orașului ceva din magia nocturnă a New Yorkului. Din blocurile elegante cu apartamente de locuit și hotelurile de pe Lake Shore Drive priveliștea asupra lacului este poate mai impresionantă decît din cele de pe artera new-yorkeză East River Avenue. Chicago are și un adevărat Wall-Street al său — La Salle Street — un cartier financiar unde clădirile înalte ale băncilor se aliniază sever pe două rînduri, dîndu-și ifose cu fațade ce împrumută aspecte de temple elene, străjuite de coloane fără justificare funcțională. Pe una din aceste clădiri, la vreo 200 metri deasupra pămîntului, se înalță o statuie din aluminiu a zeiței recoltelor bogate, Ceres, simbol al averilor realizate aici din speculații cerealiere.

Recent s-au ridicat la Chicago două blocuri uluitoare, ultramoderne: turnuri înalte de 179 m, foarte asemănătoare cu doi ștuleți de porumb, de la a căror formă se inspiră în mod vădit. Primele 18 etaje ale fiecărui turn sînt rezervate parcarii automobilelor.

Chicago azi. Cîndva, la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, un umil cătun, el devine al doilea oraș al Statelor Unite, dezvoltîndu-se mai cu seamă după construirea — în 1848 — a canalului Illinois-Michigan.

Executarea organizatorilor demonstrației de la 1 Mai 1886. Desenul este reprodus dintr-un ziar muncitoresc american al vremii.



La 1.800 de grade

Povestire de Petru VINTILĂ

Fotografia de nuntă stă și azi în vitrina unui modest atelier fotografic din vecinătatea podului de fier, la intrarea în zona cartierului de locuințe noi din Lunca Pomostului. E acolo un cinematograf vechi și atelierul fotografic e lipit de cinematograf, iar trecătorii confundă ușor vitrinele cu fotografiile ale celor două vecinătăți, așa că uneori poți vedea cițiva oameni uitându-se la pozele de familie cu un aer preocupat și curios, ca și cum ar vedea niște fotografii cu Sophia Loren. Acolo e și fotografia de care vorbeam mai sus. Eu fusesem așezat la un loc de onoare, chiar la dreapta mirelui. Semnasem ca martor la ofițerul stării civile și, neavînd altceva la îndemînă, îi dăruisem mirelui aparatul de fotografiat, un „Exa“ în toc de piele, cu teleobiectiv, un aparat destul de bun, dar nu-mi păruse de fel rău că mă despărțeam de el. În afară de mireasă toți eram nedormiți, fiindcă făcusem o noapte albă. Cum spun, eram nedormiți, dar numai pe fața mea se observa acest lucru și arătam rău, parcă mă bătuse cineva sau parcă făcusem cincizeci de kilometri pe jos fără să mă odihnesc și fără să beau o gură de apă. Mireasa, taxatoarea de autobuz la întreprinderea de transporturi în comun din Reșița, arăta ca un trandafir, cu o cunună de lămîiță deasupra frunții, cu o privire foarte sinceră, și fericită, și visătoare. Era într-adevăr o fată drăguță și lîngă ea, cu treizeci de kilograme mai greu, cu un trup de atlet, „oțelarul trei“, care-i era mire, arăta ca un leu lîngă un pui de gazelă. Și el era grozav de nedormit, era frînt de oboseală dar se ținea bine și nu-și pierduse aceluși aer bun și ocrotitor pe care fotografia l-a înregistrat cu destulă fidelitate.

Dar iată ce istorie se leagă de fotografia aceea obișnuită de nuntă și care numai printr-o minune, sau din indolența fotografului, n-a fost încă desprinsă din pioanele ruginite cu toate că hîrtia s-a îngălbenit foarte mult, imaginea s-a cam șters, iar în marginea ei din dreapta cartonul s-a deteriorat și s-a scorojit din pricină că în interiorul vitrinei a pătruns apa, iar soarele a bătut-o într-una, fierbinte și necruțător.

Am ajuns la Reșița în cursul dimineții cu o cursă alcătuită din patru sau cinci vagoane înșesate cu muncitori navetiști, ca niște cutii pline cu sardele de Dunăre.

Cum am ajuns în gara de sus a Reșiței, gară care acum s-a desființat, m-am repezit la hotel,

dar ca de obicei n-am găsit nici o cameră liberă. Totuși am lăsat la portar mica mea valiză de călătorie și am plecat la comitetul de partid al combinatului. Secretarului cu probleme industriale i-am povestit pentru ce anume am venit și el mi-a spus:

— Ați sosit tocmai la timp, pentru că la noapte încercăm, după o metodă nouă, elaborarea unei șarje rapide de echipa de tineret. Vrem să elaborăm șarjele sub șase ore, chiar sub cinci ore și jumătate.

— Cine e prim-oțelar la echipa de tineret?

— Ion Mureșan Ion II — zise secretarul — întrebîndu-mă dacă am auzit de el.

Nu auzisem de Ion Mureșan Ion II, dar îmi plăcea numărul pe care-l purta adaos la numele său, ca un jucător de fotbal.

— O să-l vedeți — zise secretarul. E un băiat foarte bun, dar are o antipatie grozavă pentru reporterii.

— De ce?

— Pentru că reporterii, susține el, trec o dată în sus sau în jos prin hala oțelăriei, prind din zbor cîteva expresii tehnice și pe urmă te trezești la ziar cu o mulțime de bazaconii despre oțelari.

— Cunoașteți adresa acestui oțelar? — l-am întrebat.

— Da. Stă în Lunca Pomostului — mi-a răspuns secretarul.

— Acolo e noul cartier de locuințe.

— Da. A primit și el un apartament nou.

— Vreau să-l caut, să văd cum trăiește și să-i pun o mulțime de întrebări.

Am ieșit din sediul comitetului de partid și am plecat spre cartierul din Lunca Pomostului. Pe atunci cartierul acesta avea încă înfățișarea unui șantier în lucru, plin de blocuri înconjurate de binale, plin de stive uriașe de cărămizi, de betoniere, de barăci și de magazii cu materiale de construcție. Numeroase blocuri erau gata și erau locuite, dar ca să ajungi la intrările lor, trebuia să treci, străzile nefiind asfaltate, prin mari șanțuri de noroi și printre dune de moloz și fiare vechi. Am găsit repede blocul și apartamentul în care locuia Ion Mureșan Ion II. E un bloc construit la poalele dealului Moroasa, acolo unde ți se pare că ești într-o stațiune climaterică din Valea Nerei. Oțelarul dormea. Fusesem în schimbul de noapte și venise acasă doar de vreo două ore și jumătate. În timp ce vorbeam cu soția lui, ușa de la dormitor era deschisă și puteam auzi cum oțelarul sfărâia puternic, parcă era o loco-

motivă sub presiune. După felul cum sforăia, îmi făceam socoteala că Ion Mureșan Ion II trebuie să fie un tip athletic, cu umeri de urs, numai mușchi, oase și tendoane. Vai, cum m-am înșelat! După vreo două ore, conversația mea cu soția lui îl trezise și l-am auzit întrebînd cu glas somnoros:

— Ana, cu cine vorbești?

— Cu un tovarăș de la București — spuse soția lui.

Stăteam în bucătărie și el veni din dormitor îmbrăcat numai în pantaloni, pijama și într-un maiou care stătea cam larg pe bustul său de fel athletic. Era un bărbat de vreo douăzeci și cinci de ani, puțintel la trup și mai de grabă părea un ajutor de șofer, un lăcătuș sau un strungar de precizie, decît un oțelar și încă șef de echipă.

Nu l-am ținut mult de vorbă. Pe lîngă ceea ce trebuia să aflui în legătură cu tentativa echipei de a da în noaptea următoare o șarjă record, am aflat că a doua zi, așadar duminică, toată echipa va merge la nunta oțelarului III, la nunta lui Valeriu Corondan.

— Unde stă Corondan?

— Tot în Lunca Pomostului, la blocul burlacilor.

— E departe de-aici?

— Nici trei sute de metri. În fața cinematografului „23 August“.

Dar dacă nu-l găsiți în cameră, atunci mai mult ca sigur că e în autobuz.

— Cum, în autobuz?

— Logodnica lui, adică mireasa de mîine, este taxatoarea pe autobuzul 319. Să țiiți minte acest număr. Stau acolo de vorbă. Ea dă bilete, anunță stațiile, și în același timp stă de vorbă cu el.

— Interesant.

— Ce să faci și ei? N-au ce să facă. El stă în blocul burlacilor și ea în blocul fetelor. Nu se pot vizita. Regulamentul acestor blocuri este foarte aspru.

Am plecat să-l caut pe Corondan. Nu l-am găsit acasă la blocul burlacilor. Mi-a spus și portarul că-l pot găsi în autobuz. Am ieșit în stradă și m-am plasat în stația de autobuz de lîngă podul de fier de peste Bîrzava. Eram foarte atent la numerele autobuzelor, ca să nu-mi scape mașina 319. A venit în sfîrșit. Erau puțini călători în autobuz. Am văzut un tînăr care stătea pe ultima banchetă și vorbea cu taxatoarea. Era pe jumătate întors spre ea și vorbeau. Se aflau în continuarea unei discuții îndelungate. M-am așezat lîngă el și nu părea mulțumit de acest lucru, fiindcă mi-a aruncat în

fugă o privire rece. Am stat cu minte și indiferent pe locul meu, ascultînd ceea ce discutau.

— Zici că nu ți-a terminat rochia?

— S-a îmbolnăvit croitoreasa și n-a terminat-o, așa că mă voi îmbrăca în fusta tergal și în bluzița de mătase albă — zise ea blînd, ca și cum nimic nu o mai putea întrista. Și el părea că se gîndește numai la lucruri grave și serioase, ca un om maturizat foarte de vreme, cu o judecată calmă și sănătoasă.

— Am stat și m-am gîndit — zise ea — cît de mult îl incomodăm noi pe Mureșan.

— De ce-l incomodăm? Nu-l incomodăm de loc — spuse tînărul cu un ton convins și decis. Nu-l incomodăm de loc. El s-a oferit. Va dormi la o cunoștință o noapte și gata. Ce mare lucru mai e și asta? Își închipuie că doarme la hotel.

— Mai bine încercăm noi la hotel — zise taxatoarea.

— Trebuia să aranjez chestia asta cu o lună înainte. Adevărul este altul.

— Care anume? — întrebă fata, dînd bilete cîtorva călători care tocmai se urcaseră în autobuz.

— Era bine dacă ne gîndeam mai de mult și făceam din vreme cererea de locuință.

— Nu ne-am gîndit — zise fata pe un ton vinovat că pierduse din vedere un lucru atît de simplu.

— Dragul meu, tu intri la noapte în schimb. Uitasem că ești în schimbul de noapte.

— Da, și ce-i cu asta?

— Trebuie să te duci acasă și să dormi — zise ea ocrotitor.

— Am timp. Acela care doarme prea mult nu-i om.

— Totuși n-are rost să nu te odihnești. La noapte intri în schimb și mîine la amiază trebuie să mergem acolo...

— N-ai să mă vezi moțînd.

— Ia te uită, am ajuns la capătul liniei și nici n-am observat — zise taxatoarea.

— Aici stăm trei minute.

— Da, cel mult trei minute.

Observînd că nu cobor, taxatoarea îmi spuse:

— Aici e capătul liniei.

— Merg mai departe — i-am spus eu.

— Ne întorcem în oraș — zise ea.

— Mă întorc și eu în oraș. Nu sînt de pe aici și vreau să cunosc orașul.

— Mă rog, cum doriți — zise ea și îmi dădu un bilet pentru întoarcere, apoi încetă să mă mai ia în seamă. Acum vorbeau cu glasuri mai scăzute, dar auzeam în continuare convorbirea

lor. Intrase în discuție și șoferul, care se ridicase de la locul său și venise lângă măsuța taxatoarei.

Trecură cele trei minute și șoferul porni motorul. Se urcase trei călători și la stația următoare se mai urcară cinci. La fiecare stație se urcau alți călători, autobuzul se umpluse de lume, dar taxatoarea nu încetă să discute cu tînărul oțelar.

— Cînd ajungem la pod, te rog foarte mult să cobori.

— Vreau să mai stau cu tine — zise oțelarul. Mă simt foarte bine aici.

— Și eu mă simt foarte bine, dar te rog să cobori.

— Merg pînă la terminus, ne întoarcem apoi și cobor la pod.

— Asta înseamnă încă o jumătate de ceas, poate chiar și mai mult.

— Îmi place să stau lângă tine.

— Bine — conveni fata. Te duc pînă la stația terminus, la Corindari și apoi cobori.

— Corindari seamănă într-un fel cu numele nostru.

— Seamănă chiar foarte mult și asta îmi face o mare plăcere.

— Aud că se vor mai construi o mulțime de blocuri.

— Și eu am auzit.

— Numai să nu ne amîne

cu cererea pînă atunci. Simt că nu pot avea atîta răbdare.

— Nu cred să ne amîne. Se construiește foarte mult în Luncă. Au deschis șantier și pe Moroasa.

— Acolo-i frumos... ca la Steierdorf.

— E foarte frumos acolo sus, pe Moroasa.

Am ajuns la pod. Știam că tînărul avea să meagă pînă la stația terminus și că la întoarcere va coborî și el la pod. Am coborît la pod și l-am așteptat, dar nu l-am acostat cum plănuiam. Îmi era nu știu cum să-l opresc în stradă și să-i spun cine sînt. Cunoștință cu el am făcut în aceeași seară, la orele unsprezece, cînd echipa lui Mureșan a intrat în schimb.

Eram la poarta numărul unu, mă uitam la muncitorii care veneau în grupuri tot mai numeroase la lucru și îl așteptam pe primul oțelar Ion Mureșan Ion II. În sfîrșit sosi și el împreună cu Valeriu Corondan. Mi-a făcut cunoștință cu Corondan. Acesta nu părea să-mi fi reținut figura din autobuz. Am intrat împreună pe platforma de sus a cuptoarelor Siemens-Martin. Atunci încă nu se construise noua oțelărie și lucrau tot cuptoarele vechi, care astăzi numai există ;

după cîțiva ani au fost demolate. Atunci se construiau primele două cuptoare noi, de mare capacitate, iar paralel cu construcția lor continua elaborarea șarjelor la vechile cuptoare. Nu doresc să vă descriu aici înfățișarea unei oțelării. Doresc doar să aflați că este un lucru foarte spectaculos și care impune respect.

Echipa condusă de Ion Mureșan Ion II se îmbracă în hainele de protecție : niște șorțuri mari, pălării ca ale vînătorilor de balene, apărători pentru picioare, ca la hochei pe gheață, și niște mănuși mari, pînă la coate, toate dintr-o țesătură protectoare de azbest. Eu am rămas în hainele mele obișnuite. Cu ochelarii pe nas, lac de sudoare din primele minute, cu toate că nu făcusem nimic deosebit, cu carnetul de notițe în mîină, curios și umblăreț de colo pînă colo, cred că eram destul de caraghios, un fel de Paganel într-o expediție de o rară temeritate. Nu doresc să zugrăvesc aici nici procesul de producție care, din pricina tablourilor de comandă a manometrelor și a pirometrelor care luau „temperatura” cuptoarelor de la distanță, mi s-a părut destul de complicat, eu rămînd doar cu imaginile cele mai

bătătoare la ochi : luarea probelor, de oțel, introducerea troacelor cu fier vechi, adaosul incandescent de fontă lichidă, goana repetată a unuia dintre oțelari cu o bucățică de oțel pentru analizele laboratorului, și pregătirile pentru elaborarea șarjei. Dacă lucrurile ar fi decurs normal, asta ar fi fost tot, dar s-a întîmplat pe neașteptate un accident, din fericire fără urmări grave. O troacă plină cu fier vechi, care era purtată de o macara pe care era scris cu creta un nume de fată : „Maria”, l-a lovit pe Corondan. De fapt el s-a izbit cu fruntea de troacă, fiindcă, dacă l-ar fi izbit troacă, poate că ar fi fost foarte rău. Asta nu mi s-a întîmplat mie, care vedeam pentru a doua sau a treia oară cum se elaborează o șarjă de oțel, asta nu i s-a întîmplat altui oțelar din echipa lui Mureșan, ci tocmai lui Corondan, care avea nuntă a doua zi. Cursese ceva sînge, dar era o simplă zgîrietură și după cîteva minute s-a întors de la postul de prim-ajutor pe platforma cuptoarelor cu un cap cît o baniță, împodobit ca un hindus de la Gange cu un turban cît toate zilele de mare. Arăta grozav de supărat din pricina asta și sincer să spun, tare aș fi dorit ca mie să mi se fi întîmplat povestea aceea și nu mirelui de a doua zi.

— Unde ți-a fost capul ? — îl întrebă șeful echipei.

— S-a gîndit ce-o să facă mîine noapte ! — zise cineva.

Corondan nu răspunse nimic. Apoi trecu noaptea, șarja aceea experimentală fu elaborată în timpul planificat și plecarăm toți din oțelărie, rămînd înțeleși să ne vedem la orele 12 precis la sfatul popular.

Ofițerul stării civile era foarte surprins văzînd bandajul enorm care înconjura capul mirelui. Nu mai văzuse niciodată un astfel de mire cu turban și mireasa îl întreba mereu pe bărbatul ei dacă nu-l doare cumva, iar el răspundea, rîzînd, cu tot felul de glume.

Apoi am mers la fotograf, în drum spre casă, dincolo de podul de fier, într-o coloană pitorească, parcă era nunta unui maharajah indian și trecătorii se uitau foarte mirați la noi. Un acordeonist mergea în fruntea coloanei, după el veneau Corondan și mireasa, pe urmă, doi cîte doi, noi toți ceilalți. Auzeam pe marginea trotuarului cum se mira lumea și cum spuneau cîte unii : „frumoasă nuntă, l-a bătut nevasta din prima zi !” sau : „ei, lasă, ce-și face omul cu mîna lui e bine făcut !” Dar noi eram veseli și acordeonistul cînta un marș și ne îndreptam spre locuința lui Mureșan unde ne aștepta ospățul, cele cincizeci de kilograme de vin de la Moldova Nouă, țuca de la Măidan, o albă întregă de pui fripți, cîteva coșuri cu prăjituri și o noapte întregă de petrecere la o mie opt sute de grade.

De cîte ori merg la Reșița, mă uit la vitrina atelierului fotografic și îl văd pe Corondan ca un mire hindus și-mi pare grozav de bine că l-am cunoscut.

Ilustrație de Mihai YULCĂNESCU



OMUL ÎN ESENȚA LUI

de Geo BOGZA

Nu știu cum va fi arătat în scrierea egipteană — una din cele mai vechi scrieri din istoria civilizației umane — semnul prin care era înțeles omul. După părerea mea, nici unul n-ar fi fost mai potrivit decât un cerc cu două bețișoare într-o parte și alta. Un cerc pentru cap și două bețișoare pentru cele două brațe. Simplificată pînă la ultima limită, aceasta e schema omului, cel puțin a celui care înobilează cu faptele lui scoarța planetei noastre.

Desigur că o omenire lipsită de membrele inferioare, adică de posibilitatea de a se deplasa pe fața pămîntului, stînd locului ca o pădure, chiar înzestrată cu brațe și cu creier, n-ar mai fi avut o istorie ca a noastră: nici piramidele, nici războiul Troiei, nici corăbii pe întinsul mărilor. Și totuși, rămîn la ceea ce am spus la început: un cerc și două bețișoare sînt suficiente pentru a exprima în ultima ei esență ființa omenească, ființă prin excelență muncitoare și gînditoare.

Eu însumi cînd scriu aceste rînduri, prin care vreau să salut pe cititorii „Flacării” cu prilejul zilei de 1 Mai, marea sărbătoare a noastră, a tuturor celor ce muncim, nu sînt mai mult decât un cerc și două linii. Nemișcat deasupra hîrtiei, cu o mînă o țiu, cu alta aștern litere, în timp ce mintea mea se străduiește să elaboreze alte gînduri decât acelea pe care le-a gîndit și alte fraze decât acelea pe care le-am mai scris, în anii trecuți, cu prilejuri asemănătoare.

Așadar, un cerc și două bețișoare. Orice copil le poate desena. Dar dacă stăm să ne gîndim ce reprezintă în marea lor simplitate, întreaga istorie a civilizației omenești se ridică în fața noastră, copleșitoare prin conținutul și semnificațiile ei.

Un cerc și două bețișoare. În asta sînt cuprinse cele șapte minuni ale lumii vechi și cele șaptezeci și șapte de minuni ale lumii moderne, în asta sînt cuprinși Homer, Aristotel, Shakespeare, Cervantes, Michelangelo...

Un cerc și două bețișoare. Două brațe care muncesc, un creier care gîndește. Așa a început istoria lumii, și ea continuă și în zilele noastre, cu toate erorile sau eclipsele trecătoare, în mod triumfal.

Desigur că la început mîinile, în contact cu materia, cu feluritele ei proprietăți, au ajutat mult creierului să se dezvolte. Se știe doar că procesul muncii stă și la baza vorbirii articulate și la aceea a gîndirii. Dobîndirea acestor nobile însușiri prin munca omului asupra lui însuși, ca aceea a unui sculptor asupra materiei amorfe, este mult mai emoționantă și mult mai demnă de respect decât dacă omul s-ar fi născut cu ele de la început, printr-un dar al naturii. Foarte generoasă în ceea ce privește culoarea și forma culorilor sau a fluturilor, natura n-a făcut asemenea daruri. Dar ea a îngăduit omului să le dobîndească, încît noi trebuie să ne socotim, oricît de departe am ajunge, nu în război cu natura, ci un produs armonios al ei.

Lumea în care trăim este departe de a fi perfectă, dar are toate premisele de a deveni. Așa cum omul a devenit, în procesul muncii, o ființă grăitoare și gînditoare, procesul muncii — cu marea lui forță și cu profundele lui implicații sociale, morale și filozofice — va sfîrși prin a îndepărta din cadrul societății omenești toate nedreptățile și dezarmoniile. Ceea ce a fost valabil pentru individ, va fi valabil și pentru colectivitate.

Un cerc și două bețișoare. Nimic mai simplu. Omul în esența lui. Ființă muncitoare cu brațele și cu mintea.

Un cerc și două bețișoare: toată istoria și tot viitorul neamului omnesc.



Temerarii constructorii ai hidrocentralei de pe Argeș.

Imagini ale muncii



Pe chipul lucrătorului de pe ogoarele Cunei se citește bucuria muncii descătușate de exploatare.





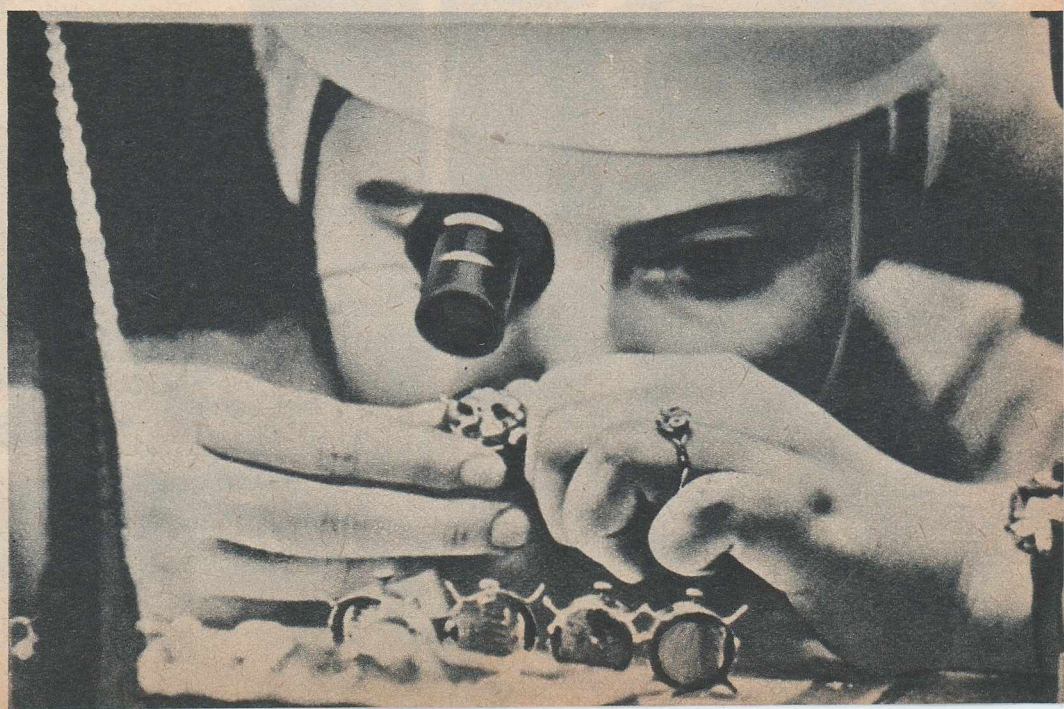
Omul supune forța oarbă a atomului.

e meridianele lumii

Mîinile femeilor stăpinesc mecanismele delicate ale ceasornicelor.

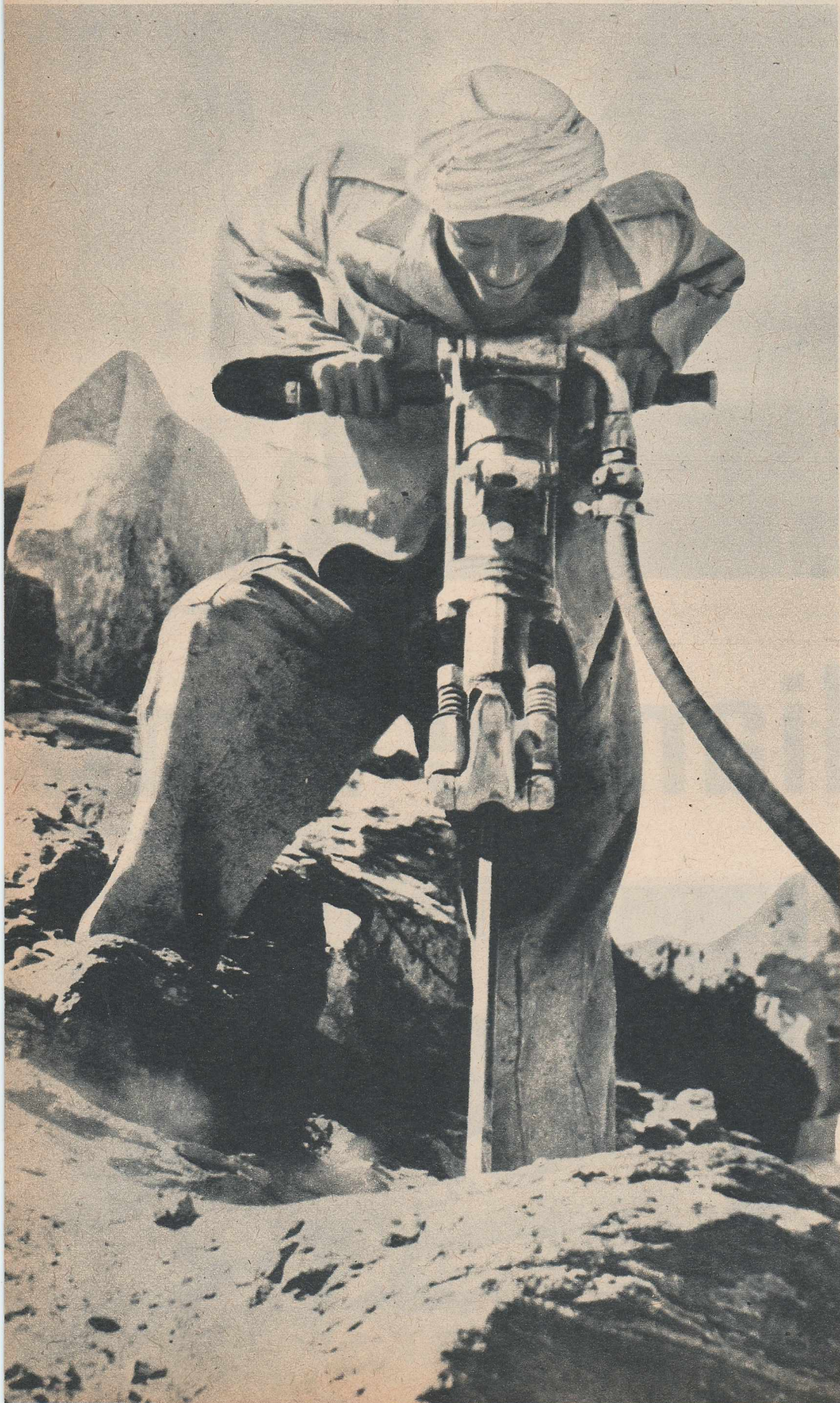


Cu brațele lor viguroase făuresc noua imagine a Africii.



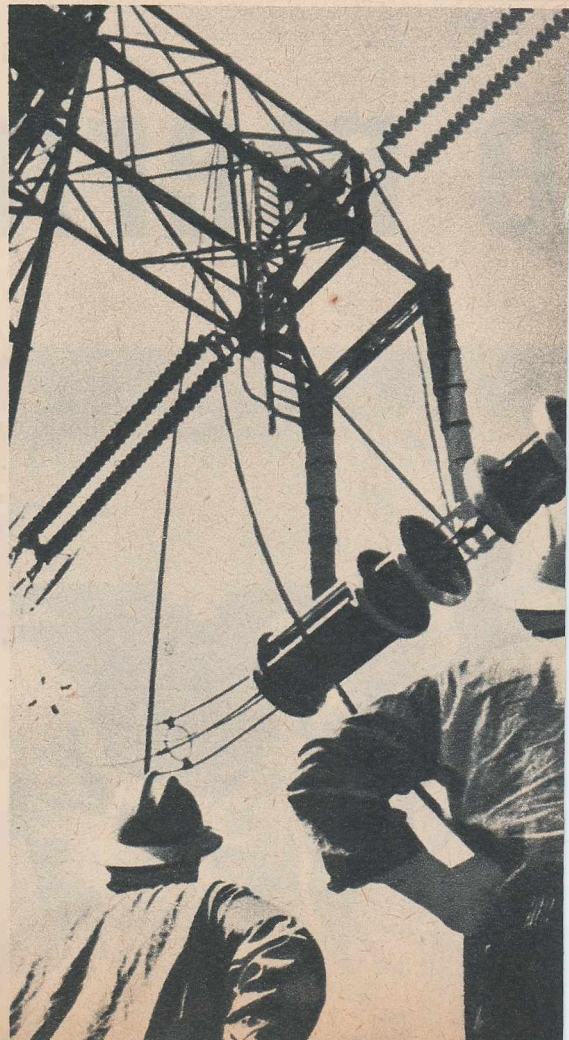
Imagini ale muncii pe meridianele lumii

Urmașii celor care au înălțat piramidele construiesc
azi un colos al lumii — barajul de la Asuan.



Muncă istovitoare pe una din plantațiile sud-
americane.

Prin munca lor au făcut să alerge cali-putere.





Muncitorii patriei noastre înalță zi de zi noi cetățile ale industriei socialiste.

Lupta cu metalul incandescent într-o uzină din Malava.



Pentru dreptul la muncă și pâine (la o întrunire sindicală din S.U.A.).

Va deveni și el stăpîn pe tehnică.



De la una la alta

POVEȘTEA
VORBEI

BRANȘĂ

A lucra într-o anumită branșă înseamnă, cum știe oricine, a avea o anumită specialitate. Branșă e de origine franceză, unde branche, pe lângă acest înțeles, îl are și pe acela de „creangă, ramură”. Dintre cele două sensuri, cel abstract („domeniu de activitate”) e mai nou; în definitiv și noi spunem ramură de activitate, dând un caracter figurat denumirii foarte vechi a crengilor unui copac. Dar cu această istoria cuvântului branșă nu e completă, căci se pune întrebarea de unde provine branche din francezește. Aflăm cu surprindere că la bază stă branca din latină, care ne trimite de la botanică la zoologie: branca însemna „labă de animal”!

Înțelegem că sensul botanic din franceză e rezultatul unei comparații între ramurile copacului și picioarele viețuitoarelor.

E interesant că limba română a moștenit cuvântul branca cu vechiul înțeles. Ce semnificație are expresia a merge pe brânci decât „a se țiri în patru labe”? Ba, mai mult, în unele regiuni ale țării, brîncă se folosește pînă azi ca echivalent al lui mîină.

După cum se vede, branca a intrat de două ori în limba noastră: prima oară prin moștenire, menținându-și destul de bine sensul vechi, a doua oară prin intermediul limbii franceze, de unde l-am împrumutat cu înțelesul nou, figurat. Ajungînd la noi pe căi diferite, era firesc să albă două rostiri: brîncă și branșă.

Sorin STATI

A PATRA BAZILICĂ

Pînă acum arheologii conștanțeni descoperiseră în perimetrul străvechiului Tomis urmele a trei bazele romane. Iată însă că recent s-a dat și de-a patra bazilică, aceasta din urmă — spre deosebire de celelalte — fiind situată chiar aproape de țărmul mării, la locul unde se află azi intrarea principală a portului. Ea datează din perioada bizantină (secolele V-VI e.n.) și, după cit se pare, ar fi făcut parte din complexul edificiiului cu platforma de mozaic, descoperit în urmă cu citiva ani. Săpăturile au fost conduse de profesorul Gh. Poenaru-Bordea de la muzeul local de arheologie.

Au lăsat la suprafață primele ziduri ale celei de-a patra bazele descoperite la Tomis.



În ultimii ani, fotografia românească a reușit să fie prezentă peste hotare în foarte multe saloane internaționale de artă fotografică și să obțină o serie de succese, individuale sau colective, dintre cele mai meritorii.

Dacă ținem seama de faptul că pînă în anul 1930 țara noastră încă nu fusese niciodată citată în statisticile privitoare la asemenea manifestări, iar pînă în 1945 se găsesc doar cîteva sporadice participări românești — numeroasele prezențe de astăzi și toate succesele obținute trebuie considerate cu adevărat remarcabile.

Intr-adevăr, din anul 1956 — adică de la înființarea Asociației artiștilor fotografi din țara noastră, care organizează toate participările colective — peste 300 saloane internaționale din toate țările au primit peste 12.000 fotografii artistice românești, iar procentul lucrărilor admise a atins cifre care ne situează astăzi printre primele țări. Astfel, Revista FOTO din R. P. Ungară (nr. 2/1964), publicînd statistica internațională a țărilor participante la asemenea manifestări, arată că țara noastră este situată pe locul 7 între 33 țări din întreaga lume și pe locul 3 între țările europene (în urma Austriei și Finlandei).

Deși criteriile de apreciere nu sînt pretutindeni aceleași, modul de a vedea și a se exprima fiind adeseori destul de diferit, mulți dintre artiștii noștri fotografi au prezentat lu-

SUCCESELE FOTOGRAFIEI ROMÎNEȘTI PESTE HOTARE

crări care au fost admise în zeci de saloane de pe cele mai îndepărtate meridiane, obținînd numeroase medalii și diplome. Astfel, fotografia „SUDORUL” de Edmund Hofer (AFIAP) a reușit pînă astăzi să fie admisă în 71 saloane și să obțină 5 medalii — dintre care 3 de aur — și o diplomă de onoare. De asemenea, fotografia „SIBIU - ORAȘUL VECHI” de Heddy Loffler (EFIAP) a fost expusă în 62 saloane, fiind distinsă cu Medalia Bienalei FIAP de la Anvers (1958), Medalie de bronz la Maitland (1963), Mențiuni de onoare la Boise (1962) și Strasbourg (1964). Fotografia „ȘCOALA GRATIEI” de Aurel Mihailopol (AFIAP) a fost expusă în 53 saloane, obținînd Medalia de aur la Teplice (1962), Premiul I la Kaposvár (1963), Medalia de argint în Salonul de artă fotografică din Singapore în anul 1962, Medalii de bronz la Sarawak (1960) și Penang (1961), precum și diferite mențiuni de onoare și certificate de merit. Fotografia „PRIMUL LOCATAR” de Gheorghe Șerban (EFIAP) a fost expusă pînă astăzi în 48 saloane și premiată la Kaposvár; „RITM PE VERTICALĂ” de același autor a fost expusă în 41 saloane și a obținut Mențiune de onoare la Havana.

În ce privește succesele colective obținute de fotografia românească, trebuie să menționăm cele trei cupe ce ne-au fost acordate în anii 1957, 1959 și 1961 la Bordeaux, Cupa PHOTEUROP (1961) Cupa de cristal a R. S. Cehoslovace (1962), precum și o serie de medalii de aur, argint și diplome, obținute în ultimii ani.

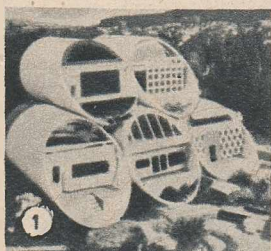
Dr. Spiru CONSTANTINESCU



Primul locatar.

Fotografie de Gheorghe ȘERB

Din toată lumea



Creatorul acestui proiect de locuințe în tuburi suprapuse — „poate nu prea frumoase, în schimb foarte practice”, cum le prezintă revista „Bunte Illustrierte” — este elvețianul Guy Dessagues. Ușile, ferestrele, toate instalațiile sînt prefabricate. Cine vrea să-și mărească locuința, mai adaugă un tub (foto 1).

Printre noile forme ale arhitecturii viitorului se numără și cea ovoidală. Iată în fotografia 2 o asemenea clădire.



Putînd fi transformate după plac în scaune, divane sau fotolii, aceste hamace sui-generis au fost create de decoratorul suedez Verner Pantou pentru cei care doresc să-și primească cu maximum de confort masafirii.

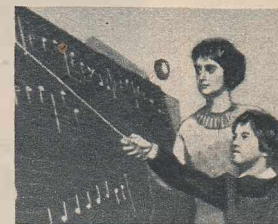


Sydney Edward n-a mai dormit de douăzeci și trei de ani — din anul 1941 — cînd a suferit un violent șoc psihic. El este proprietarul unei prăvălii, deschise zi și noapte, dintr-o periferie londoneză. Cazul său este unic în analele medicinei britanice.

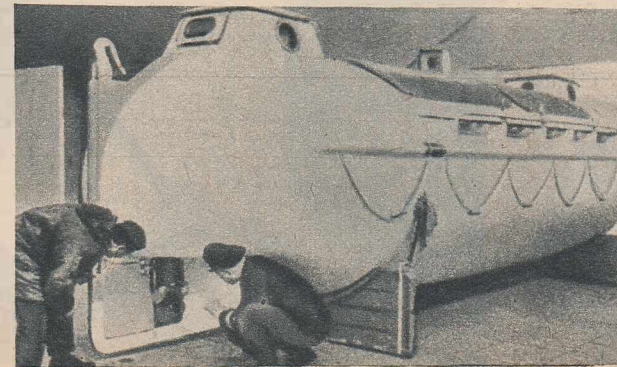
Instalații tot mai perfecționate sînt puse în slujba diverselor domenii de aplicare a meteorologiei. Cea din fotografia de față deservește aeroporturile din R.S. Cehoslovacă. Este vorba de un aparat telefoto, cu ajutorul căruia se obțin hărți meteorologice sinoptice, pe baza informațiilor transmise de centre din țară și de peste hotare.



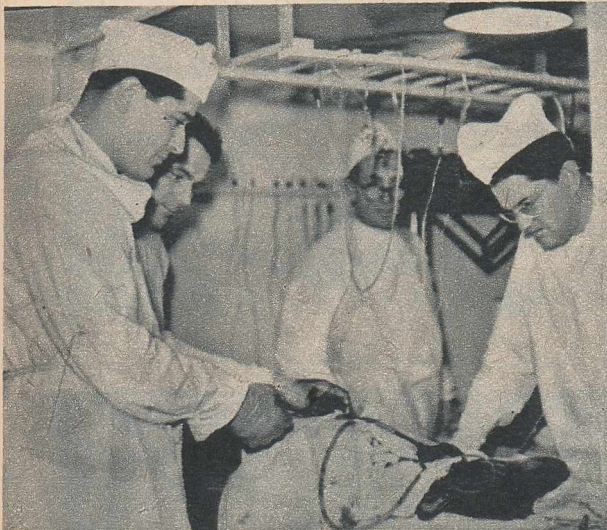
Tabla din fotografie, aparent banală, este de fapt un original și util instrument muzical, pus în slujba învățămîntului de specialitate. Atinse cu o baghetă de aluminiu, notele — mobile și tot din aluminiu — „cîntă”. Dispozitivul — un aparat electric în contact cu portativul și notele de pe tablă și care emite sunetul notei atinse cu bagheta — a fost realizat la Liepāja (R.S.S. Letonă).



În cadrul salonului nautic din Hamburg (R.F.G.) s-a prezentat recent modelul unei bărci de salvare construite din material plastic, care se închide ermetic și se comportă pe apă ca o plută, eliminînd în mod practic pericolul de a fi scufundată.



DOUĂ INIMI CARE BAT O DATĂ...

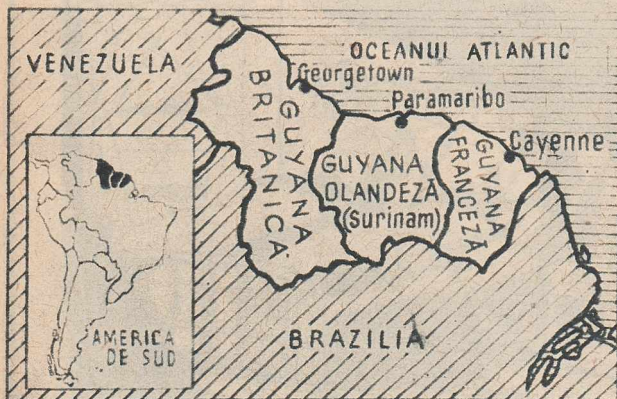


Este vorba de experimentările chirurgicale ale unui colectiv de medici (chirurghi, fiziologi, cardiologi, biochimisti) de la Institutul de medicină și farmacie din Tg. Mureș. Aici, în cadrul clinicii chirurgicale, conf. univ. dr. Pop D. Popa Ioan, prorectorul institutului, pe baza unei metode proprii, a experimentat transplantarea totală a cordului pe cîini. Chirurgul a trecut inima unui cîine „donator” (inimă ce în timpul operației continuă să ba-

tă) sub tegumentul din regiunea cervicală a cîinului „primitor”, care la un moment dat avea două inimi care funcționau simultan. Grație acestei operații, comportarea celor două inimi a putut fi studiată sub toate aspectele de specialității colectivelor. Experimentările acestea urmăresc găsirea căilor de transplantare a unor organe menite a înlocui pe cele bolnave.

A. BENTEĂ
Tg. Mureș

GUYANELE



„Doresc să cunosc unele date mai importante despre Guyana Britanică, Guyana Franceză și cea Olandeză”.

Teodor NICOLESCU
elev, Ploiești

Răspunde ziaristul U. VĂLUREANU.

Zona geografică cunoscută sub numele de Guyana cuprinde trei colonii din nordul Americii de Sud, situate între Venezuela, Brazilia și Oceanul Atlantic. Există Guyana Britanică (566.000 locuitori; 214.970 km p; capitala: Georgetown), Guyana Franceză (31.000 locuitori; 91.000 km p; capitala: Cayenne) și Guyana Olandeză sau Surinam (270.000 locuitori; 143.000 km p; capitala: Paramaribo).

Partea de nord a Guyanelor — limitată cu Oceanul Atlantic — este o câmpie întinsă, care atinge pe locuri o lățime de 300 km.

Restul alcătuiește un platou cu o înălțime între 300-600 m, care cuprinde mari suprafețe de păduri de nestrăbătut. Cel mai înalt munte este Roraima (2.772 m).

Guyana a fost descoperită de navigatorii spanioli în secolele XV-XVI. La sfîrșitul secolului al XVI-lea au sosit pe țărmurile guyaneze și expediții engleze și olandeze, care au început colonizarea teritoriilor. Actuala împărțire a regiunii este rezultatul luptelor îndelungate care s-au dus, veacuri de-a rîndul, între puterile coloniale. Surinam este posesiune olandeză din 1640, iar teritoriul cunoscut sub numele de Guyana Britanică este colonie din 1796.

Deși pămîntul și subsolul Guyanelor este foarte bogat, acest teritoriu este puțin dezvoltat din punct de vedere economic. În Guyana Franceză singura industrie este cea care se ocupă cu

extracția aurului, iar în Guyana Olandeză industria prelucrătoare este constituită doar din fabrici de zahăr și de rom.

În cele trei colonii există mari plantații de trestie de zahăr, cafea, cașoa, banane, tutun, întinse păduri tropicale. Zăcămintele de bauxită, de diamante și de diferite alte mineruri reprezintă de asemenea o mare bogăție a acestor ținuturi. Dar acestea aparțin nu guyanezilor din cele trei teritorii, ci unor societăți monopoliste străine: societatea „Alcoa” din S.U.A., „Aluminium Limited” din Anglia, „Demarara Bauxite Comp.” din Canada, „Booker Brothers” din Anglia etc.

Lupta de eliberare națională a luat avînt în ultima vreme și în cele trei Guyane, dar mai ales în Guyana Britanică. Încă din anul 1957, Partidul popular progresist — condus de dr. Chaddy Jagan — a cărui principală revendicare este obținerea unei independențe depline, reale, a obținut majoritatea voturilor poporului Guyanei Britanice. Dar, la numeroasele conferințe constituționale care au avut loc pînă acum, Guyana Britanică nu a putut obține mai mult decît autonomie internă. La conferința din noiembrie 1963 de la Londra, a fost respinsă cererea Guyanei de a i se acorda imediat independența, a fost impus guyanezilor un nou sistem electoral menit să pună bețe-n roate Partidului popular progresist, nu s-a dat curs cererii de a se reduce limita de vîrstă pentru dreptul de vot de la 21 la 18 ani.

Împotriva actualului statut colonial se pronunță în Surinam Partidul național, iar în Guyana Franceză Partidul socialist.

TOT DESPRE CUPA REVISTEI „FLACĂRA”

Urmăresc cu interes, săptămîină de săptămîină, evoluția clasamentului în Cupa revistei „Flacăra” pentru cele mai bune rezultate tehnice și comportări în jocurile disputate în deplasare, în cadrul campionatului categoriei A la fotbal.

Nouă, spectatorilor de fotbal, nu ne este indiferent dacă jocul de fotbal este interesant sau nu, dacă se desfășoară la un nivel tehnic ridicat sau scăzut, dacă cei 22 de jucători de pe teren dovedesc sau nu combativitate, măiestrie fotbalistică și pregătire tehnică. Din păcate, de multe ori părăsești stadionul dezamăgit de jocul prestat. Și — după cum pe bună dreptate arăta un corespondent în nr. 12 al „Flăcării” — jocul slab se datorește adeseori lipsei de combativitate a echipei oaspete, care intră pe teren timorate și resemnate, mulțumindu-se cu un rezultat de egalitate sau cu o înfrîngere la scor cît mai strîns.

Faptul că în general unele dintre echipele noastre joacă mai bine pe teren propriu decît în deplasare, denotă și o insuficiență pregătire tehnică, tactică, evidente lipsuri în însușirea măiestriei sportive, ceea ce influențează negativ asupra frumuseții spectacolului fotbalistic.

Într-un interviu recent apărut, prof. I. Kunst-Ghermănescu, antrenorul prim al echipei reprezentative de handbal în 7 a R.P. Romîne, care a cîștigat pentru a doua oară campionatul mondial, descîmîna secretul înaltului nivel al handbalului românesc: „Toți

cei ce lucrează în handbal au dat dovadă de o mare coeziune. Jucătorii... au depus un mare volum de muncă în pregătirea pentru perfecționarea tehnicii de bază, a tehnicii specifice handbalului... Ei au făcut mii și mii de exerciții care în cele din urmă au dus la o dexteritate care a uimit la Praga...”

Citind cu bucurie aceste rînduri, mă întrebam în același timp cu tristete: oare toți jucătorii noștri de fotbal din categoria A fac și ei mii și mii de exerciții pentru a ajunge la dexteritatea de a rata copilărește de la cîțiva metri, de a nu nimeri poarta decît de două-trei ori într-un meci, de a lufta sau a face stopuri defectuoase, de a înlocui măiestria individuală prin durități? Cred că pentru asemenea „dexteritate” sînt suficiente mai puține exerciții...

Cred de asemenea că fotbalistii ar mai avea cîte ceva de învățat și de la handbaliștii... Iar aceasta depinde nu numai de jucători, ci și de antrenori.

Noi, spectatorii, nu ne pierdem speranța că vom asista totuși la dispute de un nivel fotbalistic tot mai ridicat pentru cucerirea atît a titlului de echipă campioană cît și pe acela de detinătoare a Cupel revistei „Flacăra”.

Dr. Virgil MIHALECU
București

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Gigi Tănăsioiu, controlor tehnic, Hunedoara, bd. Republicii, bloc U2, ap. 40: teme

diverse; Ion Ardeleanu, felcer, com. Hrip, rn. Satu-Mare: ilustrate; E. Ottoschopy, tehnician, Hunedoara, str. Ursea 1: sport, cinema, ilustrate; Florica Ungureanu, studentă, Institutul pedagogic Galați, str. Dobrogeana Gherea 27: muzică ușoară, ilustrate; Silvia Vijelie, elevă, Rm. Vlcea, Școala tehnică sanitară, str. Praporgescu 30: ilustrate; Aurelia Butnărescu, studentă, București, str. Maior Coravu 51, et. 2, ap. 65, rn. 23 August: ilustrate; Tiberiu Dumitrescu, student, Institutul politehnic, Splaiul Independenței 290, bloc F, camera 303: filatelie, literatură, ilustrate; Margareta Catrina, elevă, Turnu-Severin, str. Traian 22: muzică, ilustrate; Maria David, elevă, Galați, bd. Republicii 22: teme diverse, ilustrate; Nicolae Mărgărit, student, București — 16, str. Palășului 10, rn. 16 Februarie: teme diverse, ilustrate; Gabriela Buzinski, elevă, Bacău, str. Oituz 59: cinema, muzică, ilustrate; Jeny Pabianek, Wics Bobrowa, poezia Lipce Reymontuskie, pow. Skierniewice, R.P. Polonă: filatelie, ilustrate; Gunter Geisler, Reinholdstein 29, uber Dippoldiswalde, Bezirk Dresden, R. D. Germană: teme diverse; Maryla Poloczek, Siemianowice S1, ul. Fabryczna 7, R.P. Polonă: teme diverse (în polonă, rusă, germană, cehă); Ava Katalik Govdzik K/Bzina, ul. Michieweza 22, R.P. Polonă: sport, cinema, muzică, pictură (în rusă, germană, engleză, polonă); Ion Scutaru, învățător, com. Bălăurești, rn. Călărași, R.S.S. Moldovenească, U.R.S.S.: teme diverse, ilustrate; Maria Daniel, elevă, Galați, bd. Republicii 22: teme diverse, ilustrate; Carmen Băianu, elevă, Rm. Vlcea, str. Lenin, bloc L sc. C et. 2: ilustrate.

CRAIOVA DE-A LUNGUL VREMII

„Doresc să aflu unele date în legătură cu istoricul orașului Craiova”.

Netușa DUMITRESCU
București

Răspunde ION FIRU, directorul Muzeului regional Oltenia.

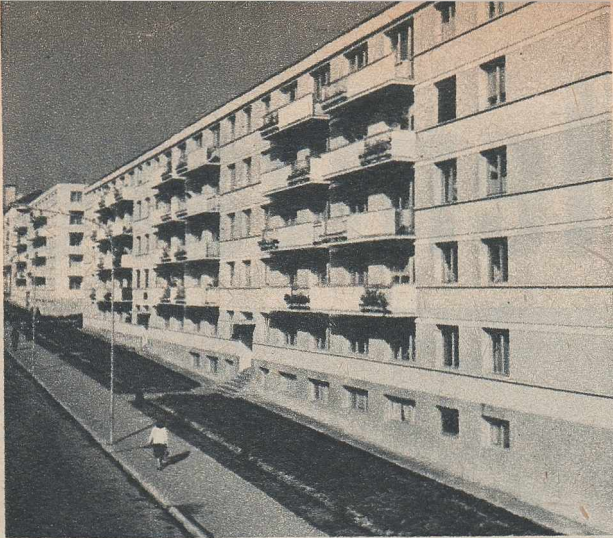
Descoperirile arheologice și studiile istorice au dovedit existența pe locul unde se află azi Craiova a unor foarte vechi și continue așezări omenești. În vatra orașului s-au găsit piese de ceramică cu a cunoscutul „tezar scitic de la Craiova” din secolul IV î.e.n. (conform unor ipoteze mai re-

cente, considerat de origine traco-getică, cu influențe scitice); de asemenea, tezaurul de monede dacice din secolele II-I î.e.n. de la Pielești, lângă Craiova, și însuși numele geto-dacic (Pelendava) al vechii așezări — nume păstrat și în epoca romană — atestă aceeași vechime și continuitate.

Originea numelui de azi a orașului nu se cunoaște. În documente, Craiova apare cu numele său abia în timpul domniei lui Vladislav al II-lea (1447-1456) când se menționează satul Craiova ca proprietate a lui Neagoe de la Craiova, tatăl boierilor



Casa Daniel, construită în 1699 de Constantin Brîncoveanu pe locul vechilor case ale Craioveștilor (secolul XV).



Așa arată azi str. 6 Martie din Craiova.

Craiovești cunoscuți în secolele al XV-lea și al XVI-lea. Începând din a doua jumătate a secolului al XV-lea și până în 1716, la Craiova s-a aflat bănia Olteniei, administrație cu un caracter oarecum autonom în cadrul Țării Românești. Banul Olteniei a fost înlocuit în 1716 printr-un caimacam (locțiitor al domnitorului), iar o dată cu Regulamentul Organic (1831) se desființează definitiv și cămăcămia.

Cronica orașului a înregistrat unele evenimente de tristă amintire ca ocupația austriacă în perioada 1718-1739, epidemiile de ciumă din 1795 și 1814 și mai ales incendierea Craiovei de către turci pe la 1800. Dar aceeași cronică a înserat și alte momente: la Craiova, între 13-15 iunie 1848 a fost sediul guvernului revoluționar, iar în toamna anului 1857 în fața școlii centrale s-a jucat Hora Unirii, aproximativ

cu doi ani înainte de înfăptuirea unirii Țărilor Române.

Craiova de azi cunoaște o puternică înflorire economică și social-culturală. La numeroasele întreprinderi ridicate în anii puterii populare: uzinele „Electroputere”, uzina „7 Noiembrie”, Fabrica Oltenia-Podari, fabrica de confecții „Craiova”, I.C.I.L. Craiova și altele se vor adăuga noi obiective de o deosebită însemnătate pentru economia națională. Printre acestea sînt Combinatul chimic, Centrala electrică de termoficare, Complexul de prefabricate Cernele.

Craiova, oras cu vechi tradiții culturale, s-a îmbogățit în anii noștri cu noi instituții de artă, cultură, învățămînt. Astfel au luat ființă: Institutul agronomie „Tudor Vladimirescu”, Institutul pedagogic, Filarmonica de stat Oltenia, ansamblul artistic „N. Bălcescu”, Teatrul de stat de păpuși etc.

FLORINA NEDELEA, București. Așa cum am mai anunțat și în alte împrejurări, nu răspundem la scrisorile celor ce nu-și dau adresa retur. Anonimatului îi opunem... tăcerea.

EMANOIL NITULESCU, Petroșani. Povestirea dv „Ziua morții” are la bază cele mai bune intenții — mai ales din punct de vedere pedagogic. Dar de la intenția moralizatoare pînă la fapta... literară e un drum foarte lung. Și — trecînd peste faptul că „Flacăra” nu publică narațiuni pentru copii, de genul basmului sau de alte genuri apropiate — poveștii scrise de dumneavoastră tocmai calitățile literare îi lipsesc.

VIORIEL FORTAN, Craiova. Jules Verne a trăit între anii 1828-1905, în Franța. S-a pregătit la început pentru cariera juridică, dar îl atrage scrisul. Debutează în dramaturgie în 1853. După cîteva piese și librete de operetă, se dedică literaturii științifico-fantastice și de aventuri, al cărei înțemeietor și maestru necontestat este socotit și în prezent. Din 1863 pînă în 1905, anul morții, scrie 57 de romane. Primul dintre acestea a fost „Cinci săptămîni în balon”.

Crezînd în forța morală a oamenilor cinstiți, Verne ne prezintă în romanele sale un om puternic, triumfător în luptă atît cu natura cît și cu forțele negative ale societății. În același timp el anticipază numeroase invenții tehnice epocale, cum ar fi submarinul („20.000 de leghe sub mări”) ș.a.

Care este romanul lui cel mai iubit? Greu de răspuns la asemenea întrebare, întrucît... sînt foarte multe. Cărțile lui Verne au fost traduse și editate, am putea spune, în toate limbile și în toate țările globului. Generație după generație au îndrăgit deopritivă „Copiii căpitanului Grant”, „Ocolul pămîntului în

80 de zile”, „Călătorie spre centrul pămîntului”, „De la Pămînt la Lună”, „Insula misterioasă”, „Căpitan la 15 ani” și celelalte romane ale lui Jules Verne. Așa că, cea mai îndrăgită este... opera sa în întregime.

PETRE D. IONESCU, Curceni, reg. București. Adresa vă vom publica-o, dar în alte reviste n-avem calitatea s-o facem; puțeți să vă adresați direct. Vom ține seama de toate sugestiile făcute în ce privește tematica. Cu privire la turneul lui „Royal Shakespeare Company”, am publicat un articol de Traian Selmaru în nr. 12 din 21 martie.

IRINA BOTEZ, București. Tineretul nostru își poate înfăptui toate visele. E lăudabil faptul că munciiți în producție, urmați la șerul cursurile școlii medii și vișați în același timp să ajunși pe o scenă. Nu e însă nevoie să așteptați cîteva ani pentru aceasta. Pără a vă neglija de loc învățătura, puțeți de pe acum să vă încercați priceperea ca artistă amatoare. Casele de cultură ale tineretului vă așteaptă cu ușile deschise. Încercați — și mai scrieți-ne și nouă. În ce privește

„Țara lui Sannikov”, aceasta este una din multele legende cu privire la pămînturile misterioase apărute și dispărute în diferite oceane ale globului. Pămîntul în cauză, o mică insulă în Oceanul Înghețat de Nord, ar fi fost „văzut” prima oară de navigatorul rus Iakov Sannikov, în 1811. Mai mulți navigatori i-ar fi confirmat ulterior existența pe coordonatele 77°30' latitudine nordică și 142°20' longitudine estică. După cîteva decenii însă, multe expediții care au căutat-o nu au dat de dînsa. În anii 1937-1938 Uniunea Sovietică a organizat consecutiv expediții cu cîte două spărgătoare de gheață, însă insula nu a fost găsită. Oamenii de știință emit supoziția că nici n-a

existat vreodată, că „descoperirii” ei au văzut cel mult un aisberg.

CRISTOIU ION, Panciu. Nu publicăm monoverbe, criptografii și alte probleme distractive de acest gen. În schimb, le publicăm din belșug revista „Rebus”. În ce privește balena Goliath, în presă au apărut toate datele privitoare la dimensiunile, istoricul prinderii ei etc.; căutați în ziarele din perioada cînd era expusă la București. La întrebările privitoare la istoria radioactivității și la sistemul periodic al elementelor, veți primi separat răspunsul, pe care l-am cerut unui specialist.

PROF. ȘTEFAN LÖWI, Cluj. Propunerea dv a intrat de mult în vederile noastre. Dovadă seria de materiale apărute sub titlul „Artă de a privi un tablou”. Alte materiale din această serie, care analizează lucrările altor pictori celebri romîni sau străini, sînt deja scrise sau pe punctul de a fi definitivare. Așa că...

MIHNEA OPREA, București. Primul număr al revistei noastre a apărut la 1 Mai 1952. (A nu se confunda cu revista „Flacăra”, organ al Uniunii artiștilor, scriitorilor și ziaristilor, care apăruse înainte cu vreo 5 ani, în alt format și în alte condiții tipografice.) Tirajul actual, deși de două ori și jumătate mai mare decît cel de la apariție, nu satisface nici pe departe ceterile cititorilor.

V. SILVIAN

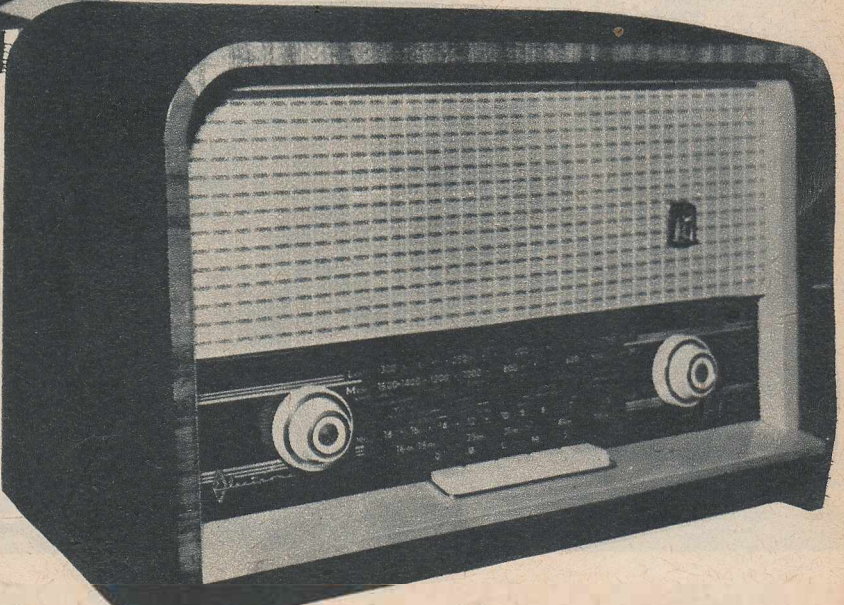
Nanu Marcel, Turnu-Severin; Lică Mituță, com. Pungina; Tudor Anghel, com. Pădureți; Iosif Moldovan, Medgidia; Aurel Lucaci, com. Ruda; ing. P. Nanu, Petroșani; Olivia Constantin, Ploiești — v-am răspuns prin poștă.

2

SELECT



- 1) 3+2 tuburi electronice
- 2) Schimbător de lungimi de unde sistem claviatură
- 3) 3 game de unde (UL, UM, US)
- 4) Indicator optic de acord
- 5) Difuzor circular de 2, 5 V A
- 6) Tensiuni de alimentare: 110 v, 120 v și 220 v
- 7) Dimensiuni: 516x285x310 mm
- 7) Greutatea: 12 kg.



Un produs al uzinelor

Electronica

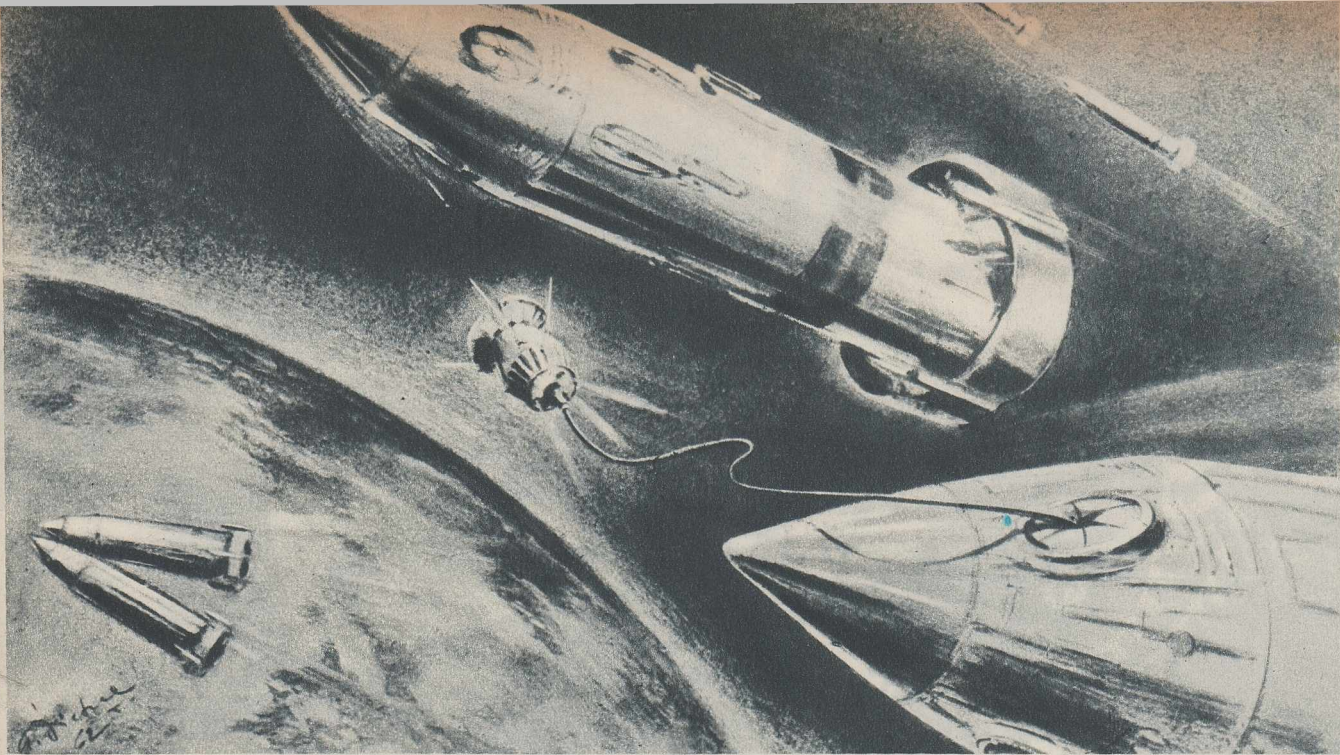
Înainte de aselenizare



EXPEDITIA LUNA 8^{II} ?

where all
science is

Realimentarea în
Cosmos a unei
expediții spre Lu-
nă. Deocamdată
în desen...



Pe Lună, o feeri-
că noapte „cu
Pământ”.

Luna va fi desigur primul corp cosmic pe care va păși omul; de aceea specialiștilor li se cere să elucideze condițiile fizice pe care le vor întâlni acolo cosmonauții, cum trebuie efectuată pregătirea în vederea unei staționări mai îndelungate pe astrul nopții, cum se va realiza coborîrea pe Lună.

În vederea îndeplinirii acestor sarcini de cercetare, astronomii și savanții care lucrează în domeniul cosmonauticii au obținut succese strălucite.

Există însă desigur și multe probleme ne-rezolvate, ipoteze neverificate. Unora le vor da răspuns rachetele cosmice care se vor transforma în sateliți artificiali ai Lunii, altora — stațiile automate trimise pe Lună, iar ultimele observații înaintea aselenizării omului le vom obține probabil de la zborul unei nave cosmice „locuite”.

La câteva din proiectele existente ne vom referi în cele ce urmează. Să începem cu...

sateliții satelitului

Avantajele sateliților artificiali ai Lunii în scopuri de cercetare științifică și în vederea pregătirii condițiilor pentru aselenizarea omului sînt evidente. În adevăr, lipsa atmosferei ar face ca un asemenea satelit să poată înconjura Luna la o distanță foarte mică (30 km - 150 km), fără ca viteza (aproximativ 1,5 km/s) să scadă — lucru important pentru efectuarea unor observații științifice sistematice.

Din sateliții automați se pot întreprinde relativ ușor studii asupra configurației suprafeței și a caracteristicilor fizice ale spațiului cosmic din apropierea Lunii, cartografierea prin mijloace astrofizice, prospecții geologice (mai bine zis selenologice l).

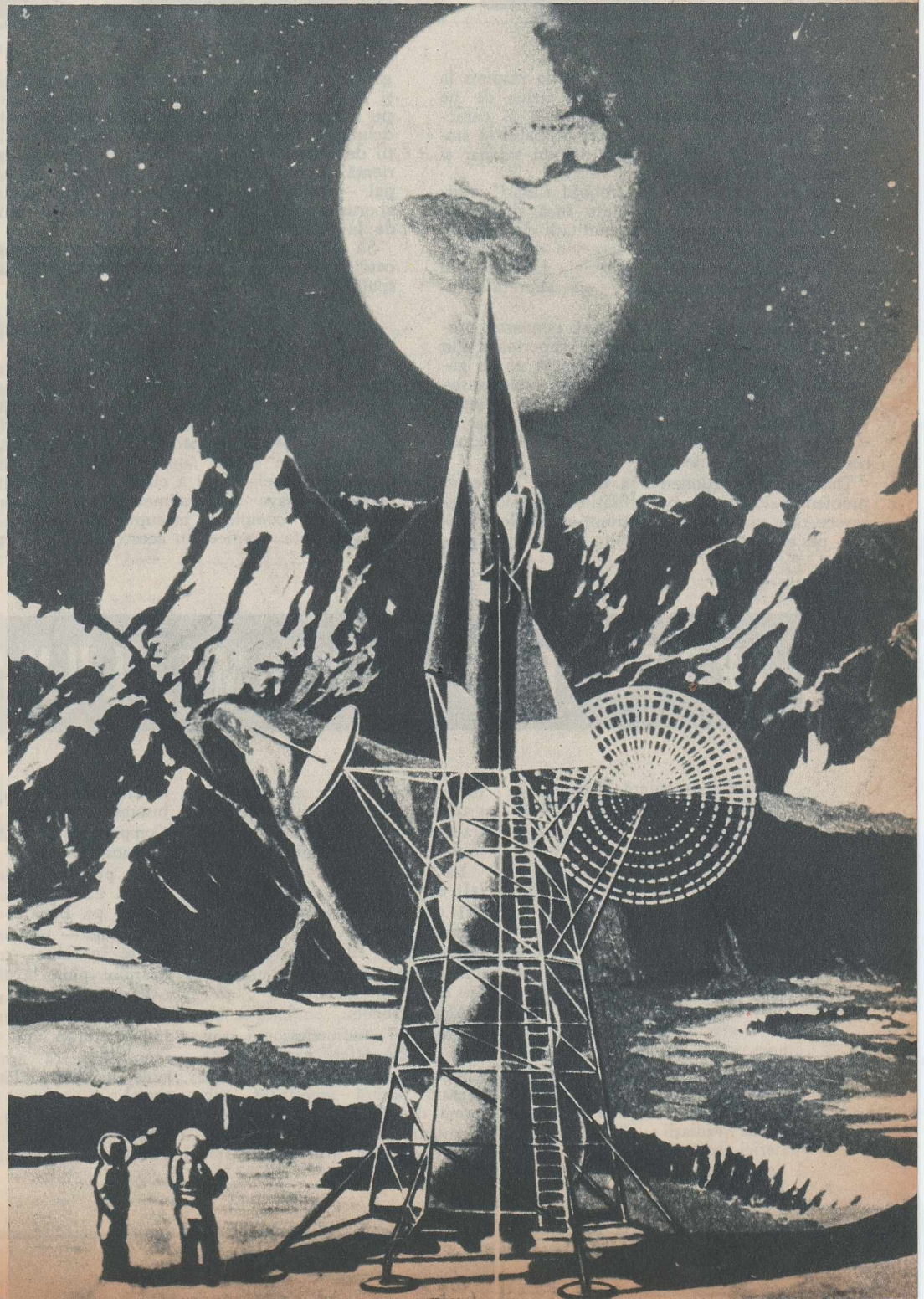
În sfîrșit, sateliții lunari prezintă o mare importanță pentru viitoarele zboruri Pămînt-Lună-Pămînt: ei ar putea forma un fel de uriașe „stații de benzină” cosmice. În adevăr, intrînd temporar pe orbită de satelit artificial al Lunii, nava cosmică se va putea realimenta de la rezervoarele de combustibil deja „satelizate” pe aceeași orbită, după care va aseleniza.

Dar mai înainte ca pe Lună să pășească primele echipe de cosmonauți va fi nevoie de aselenizarea unor.

roboți lunari

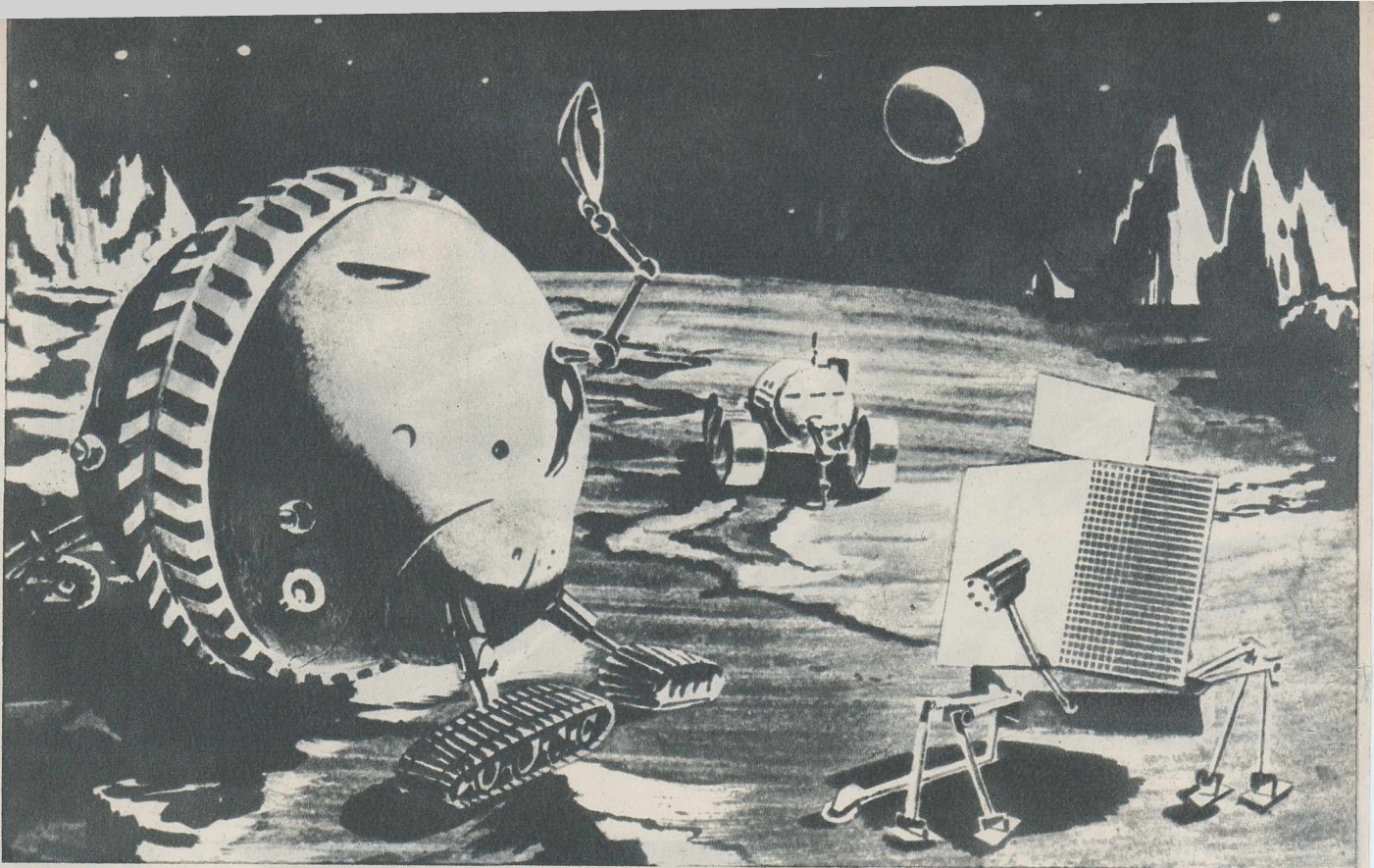
Coborîrea pe Lună a unor stații automate, a căror lansare și traiectorie de zbor vor fi asemănătoare cu cele ale stațiilor interplanetare

Ing. Florin ZĂGĂNESCU
candidat în științe tehnice
(continuare în pag. 22)



EXPEDIȚIA „LUNA - 8”

Roboți lunari, adevărate laboratoare automate, se vor deplasa pe roți, pe șenile sau pe articulații pășitoare, explorând solul selenar, condițiile fizice. Ei vor fotografia și transmite prin televiziune imaginile peisajului sfîncos, neprietenos, al astrului nopții.



de tip „Lunnik” sau „Ranger”, va da răspuns la numeroase necunoscute (condițiile fizice de pe suprafața lunară, compoziția minerală și caracteristicile solului etc.), permițînd probabil și stabilirea exactă a radioactivității solului selenar și fotografierea unor detalii de relief.

Geologii așteaptă de la „roboții lunari” verificarea hărților Lunii, alcătuite încă din 1960, iar astronomii — precizarea cantității de radiații, meteoriți și gaze înghețate care vin din Cosmos, precum și determinarea materiei formate din ciocnirea corpurilor cosmice cu suprafața lunară.

Dar cosmonauții? Ei doresc să cunoască proprietățile mecanice ale părților superioare din învelișul selenar, cantitatea de gheață ce se găsește acolo, cum se va putea efectua aselenizarea fără șoc, cum trebuie asigurată protecția împotriva radiațiilor și meteoriților, ce relief lunar se va prefera pentru coborîrea navelor locuite: „mărilor” sau „continentele”?

Desigur că soluționarea în întregime a acestor probleme depășește posibilitățile roboților, deoarece raza vizibilității și acțiunii aparatelor montate pe ei sînt relativ limitate. În vederea pre-

gătirii mai departe a aselenizării omului, precum și a condițiilor de reîntoarcere a cosmonauților pe Pămînt, vor trebui realizate zboruri mai îndelungate Pămînt-Lună-Pămînt, probabil mai întîi de către o navă cosmică cu animale de experiență. Apoi, după depășirea pericolului principal — brîiele de radiații — vor urma probabil zborurile primilor cosmonauți care vor cerceta de la înălțime Luna.

Să ne oprim asupra unui proiect interesant, care prevede ca o navă cosmică să descrie în spațiu...

un „8” gigantic

Imaginați-vă o uriașă navă cosmică, lansată din poziția de satelit artificial al Pămîntului și avînd 2-3 cosmonauți la bord; ea înconjoară de mai multe ori Luna (la circa 150 km înălțime) și Pămîntul (la peste 1.000 km altitudine), parcurgînd în spațiu „opturi” uriașe. În cursul parcurgerii buclei mari a cifrei 8, care „conține” Pămîntul, nava se realimentează — operație extrem de complexă presupunînd întîlnirea a două rachete cosmice. În acest scop se va folosi

bineînțeles experiența zborului în grup al ultimelor nave cosmice de tip „Vostok”.

În afara alimentării, a doua dificultate, care va trebui învinsă de racheta pe care am putea s-o denumim „Luna-8”, va fi apărarea împotriva radiațiilor. S-au elaborat în acest scop proiecte de folosire a unor cîmpuri magnetice puternice care să „îmbrace” nava cosmică cu o „manta” invizibilă, protectoare.

Cosmonauții expediției „Luna-8” vor avea la dispoziție regeneratori de apă și aer, sisteme de orientare și de corijare a traiectoriei, aparate de radio-legătură permanentă cu Pămîntul, o vastă aparatură pentru efectuarea în paralel de cercetări științifice asupra Pămîntului, a Lunii, precum și a spațiului cosmic parcurs.

Expedițiile de tipul „Luna-8” vor preceda aselenizarea oamenilor și construirea de stații de observare și cercetări în subsolul lunar, precum și de rampe de pe care vor decola cîndva rachete cosmice spre Marte, Venus și mai departe...

Ing. Florin ZĂGĂNESCU
candidat în științe tehnice

IPOTEZE ȘI ENIGME LUNARE

Oamenii de știință dispun pînă în prezent de multe și prețioase date privind Luna. A fost parțial cartografiată suprafața astrului nopții (32.000 de detalii au coordonatele precizate, dar mai sînt de completat cam... 200.000!), se cunosc în amănunțime mișcarea Lunii precum și variațiile de temperatură între zi și noapte.

Rachetele cosmice „Lunnik” au permis efectuarea de măsurători asupra ionosferei selenare, asupra densității și termoconductibilității solului; au stabilit că Luna nu are cîmp magnetic și centuri de radiații; că densitatea materiei selenare este de două

ori mai mică decît cea a apei; s-au efectuat fotografierea și teletransmiterea imaginilor părții invizibile de pe Pămînt a Lunii.

La 3 noiembrie 1958, pe Lună (al cărei peisaj eram obișnuiți să-l considerăm „imobil”), astronomul sovietic N. Kozîrev a observat gaze eliberate, se pare, prin erupția vulcanică a craterului Alfons.

Alți astronomi, bazîndu-se pe sondaje cu radiotelescopul, au emis ipoteza referitoare la starea spongioasă a suprafeței Lunii. Această pătură superioară, sub formă de zgură poroasă, închisă la culoare și uimitor de ușoară, ar proveni din arderea scoarței

lunare datorită exploziilor care însoțesc ciocnirea meteoriților. Componenta ei chimică este încă necunoscută.

Se pune de asemenea întrebarea dacă există într-adevăr gheață pe Lună — așa cum se presupune — sub forma unor depozite în subsol, cu grosimi ale stratului pînă la 800 de metri.

Probabil că pe Lună nu există aur, platină sau minerale radioactive; totuși unii astronomi au emis ideea că acolo ar exista minerale rare pe Pămînt și chiar petrol.

Trebuie verificate și ipotezele asupra stratului superficial de „nisip” fin, a cărui grosime se

pare că variază între 1-2 mm și cîțiva centimetri.

Există presupuneri că la adîncimea de zece metri s-ar găsi o pătură de substanțe organice complexe, care s-ar fi format cînd Luna avea o atmosferă primitivă de regenerare și chiar apă. Au evoluat oare aceste substanțe organice în forme de viață specific lunare? Puțin probabil. Totuși...

Cum va reacționa scoarța și ionosfera lunară în contact cu materialele terestre din care se construiesc navele cosmice?

Bacteriile terestre transportate de navele locuite vor căpăta în-sușiri noi, periculoase pentru oameni?

Iată doar cîteva din întrebările cărora expediția „Luna-8” și alte expediții similare sînt chemate să le dea un răspuns.

Fl. Z.



Spectacolele prezentate de ansamblul „Rapsodia română” la Paris, în sala teatrului „Alhambra-Maurice Chevalier”, s-au bucurat de aprecierile elogiatoare ale spectatorilor și presei.

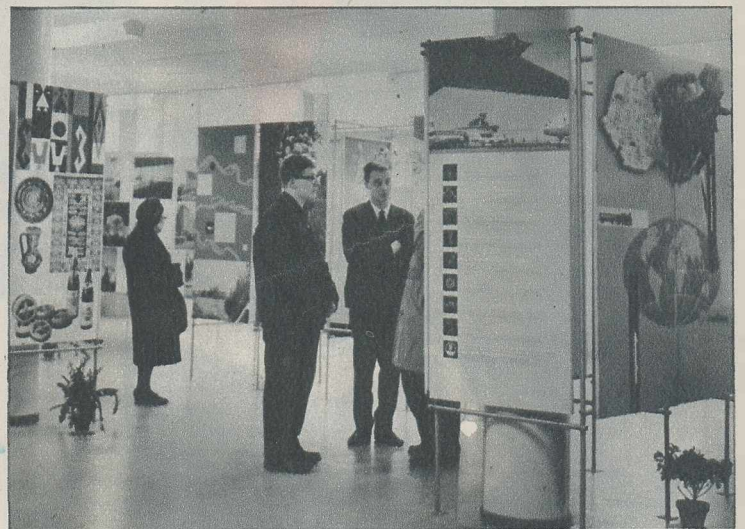


Aspecte de la expozițiile organizate de O.N.T.-Carpați la Göteborg (Suedia) — fotografia de sus și Helsinki (Finlanda) — fotografia de jos.




Numeroși refugiați politici din Republica Sud-Africană au organizat recent la Dar Es Salaam (Tanganyika) o demonstrație de protest împotriva terorii rasiste din patria lor.

În orașul Stratford-upon-Avon (Anglia) s-au deschis oficial manifestările consacrate aniversării a 400 de ani de la nașterea lui William Shakespeare. Cu acest prilej a fost inaugurată expoziția Shakespeare. În fotografie: ultimele retușuri înaintea inaugurării.



Ofițeri ai forțelor O.N.U. discută pe una din străzile Nicosiei cu membri ai poliției cipriote.

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, raionul 30 Decembrie.
Căsuța poștală 3607, Of. 38. Telefon 17.60.10 — Int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii vo-
luntari din întreprinderi și instituții.
TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei.
PREȚUL REVISTEI: 2 LEI.
TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”.
MĂCHETA: Ion Vulpescu. Coperta I: fotografie de A. MIHAILOPOL



LITURGHIA DE LA MIEZUL NOPTII

O producție a studiourilor din Bratislava

SCENARIUL: Peter Karvas, Albert Mareš, Jiri Krejčík, după piesa lui Peter Karvas
REGIA : Jiri Krejčík
IMAGINEA: Rudolf Stahl
MUZICA : Zdeněk Liška

FILM MEDALIAȚ LA FESTIVALUL
INTERNACIONAL AL FILMULUI
DE LA KARLOVY-VARY 1962

ÎN ROLURILE PRINCIPALE: Josef Kronec, Hana Melicková, Karol Machata, Ladislav Chudík, Margit Bara, Ivan Mistrík, Hannjo Hasse, Emilia Vasaryová.